

Arrest

nr. 343 162 van 19 maart 2026
in de zaak RvV X / IV

Inzake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat J. DIBI
Maurice Van Meenenplein 14/6
1060 BRUSSEL

tegen:

de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

DE WND. VOORZITTER VAN DE IVde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, op 15 juli 2025 heeft ingediend tegen de beslissing van de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen van 30 juni 2025.

Gelet op artikel 51/4 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien het administratief dossier.

Gelet op het arrest nr. 338 674 van 5 januari 2026 waarbij de debatten worden heropend en de partijen worden opgeroepen om te verschijnen op de terechtzitting van 22 januari 2026.

Gelet op het proces-verbaal van de openbare terechtzitting van 22 januari 2026 waarbij de voorzitter de zaak uitstelt naar de openbare terechtzitting van 24 februari 2026.

Gelet op de beschikking van 9 februari 2026 waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 24 februari 2026.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken K. POLLET.

Gehoord de opmerkingen van advocaat A. HAEGEMAN, die *loco* advocaat J. DIBI verschijnt voor de verzoekende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Over de gegevens van de zaak

1.1. Verzoeker die verklaart van Palestina afkomstig te zijn, diende een verzoek om internationale bescherming in op 28 maart 2024.

1.2. Het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'het CGVS'), hoorde verzoeker op 24 april 2025. Verzoeker werd daarbij bijgestaan door een tolk die het Arabisch machtig is en zijn advocaat was daarbij aanwezig.

1.3. Op 30 juni 2025 nam de commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (hierna 'de commissaris-generaal') de bestreden beslissing niet-ontvankelijk verzoek (internationale bescherming in een andere EU- Lidstaat) die luidt:

"A. Feitenrelaas

U verklaarde de Palestijnse nationaliteit te bezitten, een Arabische soenniet te zijn en afkomstig te zijn uit Deir Albalah in Rafah, Gaza. U ging er naar school tot de 6de of 7de graad, en werkte er als kapper. Omwille van problemen in Gaza met uw halfbroers, vertrok u op 30 augustus 2023 uit Gaza. U reisde via Egypte, richting Turkije, waar u in een klerenwasserij werkte, en belandde uiteindelijk in Griekenland, waar u op 28 september 2023 een eerste verzoek om internationale bescherming indiende en u sedertdien verbleef in een opvangcentrum in Kos. Op 4 oktober 2023 werd u de vluchtelingenstatus toegekend in Griekenland. Tien dagen later, moest u het opvangcentrum verlaten. U verbleef 1 week op straat, tot u uw schoonbroer gecontacteerd had om geld te sturen, waarmee u naar Athene bent getrokken. Daar sliep u de eerste dagen op hotel, waarna u afwisselend op straat en op hotel sliep. Via andere Palestijnen die olijven plukten, geraakte u aan werk. U hebt voor 1 maand en twintig dagen als olijvenplukker gewerkt en in deze periode kon u ook slapen op de boerderij. U werd echter de laatste maand niet betaald, waarop u opnieuw afwisselend in hotels en op straat sliep in Athene. U werd op straat aangevallen door dronken mensen, waarna u werd opgepakt door de politie en twee of drie nachten in de cel bleef. U hebt daarna contact opgenomen met uw broer in Gaza die u uw deel van de erfenis van uw vader gaf, waarmee u van Griekenland naar België trok. Op 8 september 2024, een dag nadat u uw ADET ontving, hebt u Griekenland verlaten om naar België te komen, waar u op 28 maart 2024 een verzoek om internationale bescherming hebt ingediend.

U vreest in Gaza problemen met uw halfbroers, en in Griekenland vreest u problemen met taalonderwijs, werk, huiszorg, gezondheidszorg en geweld.

U zou uw paspoort en ADET samen met uw rugzak zijn kwijtgeraakt toen u net in België was aangekomen.

Ter staving van uw verzoek legde u volgende documenten neer, allemaal kopieën: documenten met betrekking tot uw leven in Gaza.

B. Motivering

U maakt géén elementen kenbaar waaruit eventuele bijzondere procedurele noden kunnen blijken. Het CGVS stelt evenmin dergelijke noden vast. Bijgevolg werden er u geen specifieke steunmaatregelen verleend.

U haalde aan psychologische problemen te hebben, maar verklaarde hiervoor niet in behandeling te zijn en u legde bijgevolg ook niks van medische attesten hieromtrent neer.

Na onderzoek van alle gegevens in uw administratief dossier, wordt uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk verklaard in overeenstemming met artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de wet van 15 december 1980. Uit de elementen die voorhanden zijn, namelijk uw eigen verklaringen en de informatie verkregen van het Ministry of Migration & Asylum (Hellenic Republic) d.d. 17/05/2024, en waarvan een kopie werd toegevoegd aan uw administratief dossier, blijkt dat u reeds internationale bescherming, i.c. de vluchtelingenstatus, geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie, namelijk Griekenland. Deze vaststelling wordt door u niet betwist (CGVS 1 p. 6-7).

In het kader van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel (GEAS) moet worden aangenomen dat uw behandeling en rechten er in overeenstemming zijn met de vereisten van het Verdrag van Genève, het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie en het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens (EVRM). Het Unierecht steunt immers op de fundamentele premisse dat elke lidstaat met alle andere lidstaten een reeks gemeenschappelijke waarden deelt waarop de Unie berust, en dat elke lidstaat erkent dat de andere lidstaten deze waarden met hem delen. Dit impliceert en rechtvaardigt dat de lidstaten er onderling op vertrouwen dat de andere lidstaten deze waarden erkennen en het Unierecht, dat deze waarden ten uitvoer brengt, dus in acht nemen, en dat hun respectieve nationale rechtsordes in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden van de door dat recht erkende grondrechten [zie: HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nrs. C 297/17, C 318/17, C 319/17 en C 438/17, ECLI:EU:C:2019:219, Ibrahim e.a., randnummers 83-85 en HvJ (Grote kamer) 19 maart 2019, nr. C 163/17, ECLI:EU:C:2019:218, Jawo, randnummers 80-82]. Hieruit volgt dat verzoeken van personen die reeds internationale bescherming genieten in een EU-lidstaat in beginsel niet-ontvankelijk kunnen worden verklaard als uitdrukking van het beginsel van wederzijds vertrouwen.

De vaststelling dat er tussen de EU-lidstaten verschillen kunnen bestaan met betrekking tot de mate waarin aan begunstigten van internationale bescherming rechten worden toegekend en zij deze kunnen uitoefenen, doet geen afbreuk aan het gegeven dat zij onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van de lidstaat die de bescherming heeft toegekend toegang krijgen tot bijvoorbeeld (sociale) huisvesting, sociale bijstand, gezondheidszorg of tewerkstelling, en bijgevolg óók dezelfde stappen zullen moeten ondernemen om hiervan gebruik te maken. Bij de beoordeling van de situatie van begunstigten gelden dan ook de omstandigheden van de daar aanwezige onderdanen als maatstaf, niet de omstandigheden in andere lidstaten van de Europese Unie, en wordt rekening gehouden met de realiteit dat óók de socio-economische mogelijkheden van deze onderdanen erg problematisch en complex kunnen zijn.

In het andere geval zou het gaan om een vergelijk van nationale socio-economische systemen, bestaansvoorzieningen en nationale regelgeving, waarbij begunstigten van internationale bescherming een meer voordelige regeling zouden kunnen bekomen dan de onderdanen van de lidstaat die hen bescherming heeft verleend. Dit zet niet alleen het voortbestaan van het GEAS op de helling, maar werkt tevens irreguliere, secundaire migratiestromen in de hand, evenals discriminatie ten overstaan van EU-onderdanen,...

Ook het Europees Hof van Justitie oordeelde dat enkel uitzonderlijke omstandigheden in de weg staan dat het verzoek van een persoon die reeds internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, niet-ontvankelijk wordt verklaard, namelijk wanneer de voorzienbare levensomstandigheden van de begunstigde van internationale bescherming in een andere lidstaat hem er blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling zoals bepaald in artikel 4 van het Handvest, welk artikel overeenstemt met artikel 3 EVRM. Het Hof voegde eraan toe dat bij de beoordeling van alle gegevens van de zaak een "bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid" moet worden bereikt, wat slechts het geval is "wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terecht komt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onvereenigbaar is met de menselijke waardigheid" [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 88-90 en Jawo, randnummers 90-92].

Situaties die géén "zeer verregaande materiële deprivatie" teweegbrengen, zijn volgens het Hof van Justitie niét van aard zijn om de vereiste drempel van zwaarwegendheid te bereiken, zelfs al worden deze bijvoorbeeld gekenmerkt door een grote onzekerheid of sterke verslechtering van de levensomstandigheden, door de omstandigheid dat begunstigten van internationale bescherming in een andere lidstaat er geen bestaansondersteunende voorzieningen genieten of voorzieningen die duidelijk beperkter zijn dan die welke in andere lidstaten worden geboden zonder dat zij anders worden behandeld dan de onderdanen van deze lidstaat, door het enkele feit dat de sociale bescherming en/of de levensomstandigheden gunstiger zijn in de lidstaat waar het nieuw verzoek om internationale bescherming is ingediend dan in de lidstaat die reeds bescherming heeft verleend, door de omstandigheid dat de vormen van familiale solidariteit waarop onderdanen van een lidstaat een beroep kunnen doen om het hoofd te bieden aan tekortkomingen van het sociale stelsel van die lidstaat meestal niet voorhanden zijn voor personen die er internationale bescherming genieten, door een bijzondere kwetsbaarheid die specifiek de begunstigde betreft of door het bestaan van tekortkomingen bij de uitvoering van integratieprogramma's voor begunstigten [Ibid., Ibrahim e.a., randnummers 91-94 en Jawo, randnummers 93-97].

Het Commissariaat-generaal is zich bewust van het gegeven dat diverse bronnen en rapporten waarop het acht vermag te slaan sinds enkele jaren een problematisch en precair beeld beschrijven op het vlak van de levensomstandigheden van begunstigten van internationale bescherming in Griekenland. Deze situatie wordt mee ingegeven door het Griekse politieke en socio-economische klimaat, en brengt voor (terugkerende) statushouders meer bepaald met zich mee dat zij zich geconfronteerd kunnen zien met administratieve complicaties bij de afgifte of hernieuwing van elementaire documenten die op hun beurt de toegang tot basisvoorzieningen (huisvesting, voedsel, hygiëne, medische zorgen) kunnen bemoeilijken (zie: Country Report: Greece. Update 2023, gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 6/2024 en beschikbaar op https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDA-GR_2023-Update.pdf; Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. juni 2022 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2022/06/24/verslagfeitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-juni-2022>; Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 en beschikbaar op https://rsaagean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf; Verslag feitenonderzoek naar

statushouders in Griekenland, gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 en beschikbaar op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/ambtsberichten/2024/09/03/verslag-feitenonderzoek-naar-statushouders-in-griekenland-september-2024>; Communication on the status of migration management in mainland Greece gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 en beschikbaar op https://home-affairs.ec.europa.eu/communication-status-migration-management-mainlandgreece_en; Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegan.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf.

Uit bovenstaande informatie blijkt dat begunstigden van internationale bescherming in Griekenland toegang hebben tot de arbeidsmarkt, de vastgoedmarkt en gezondheidszorg. Er zijn ngo's actief in Griekenland die ondersteuning bieden aan begunstigden van internationale bescherming. De commissaris-generaal is dan ook van oordeel dat deze informatie **niet toelaat om te concluderen dat een (terugkerende) begunstigde van internationale bescherming in Griekenland er op systematische wijze in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie verkeert of zal terechtkomen** die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften, zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Het Commissariaat-generaal heeft in dit verband overigens evenmin kennis van jurisprudentie van bijvoorbeeld het Europees Hof voor de Rechten van de Mens of arresten van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen in deze zin.

Het Commissariaat-Generaal is derhalve van mening dat, hoewel een grotere voorzichtigheid aan de dag moet worden gelegd bij het onderzoek naar de levensomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland en de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° in een aantal gevallen niet aan orde zal zijn, een individuele analyse noodzakelijk blijft. Het Commissariaat-Generaal besteedt hierbij in het bijzonder aandacht voor het bestaan van een verhoogde kwetsbaarheid van de verzoekers, aan hun individuele profiel en hun vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in hun eigen basisbehoeften te voorzien.

Op basis van een analyse van het geheel van de elementen in uw administratief dossier, waarbij het aan u toekomt om het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in de EU-lidstaat die u deze bescherming verleende geëerbiedigd worden op individuele wijze te weerleggen, moet worden vastgesteld dat u onvoldoende concrete elementen aanhaalt die de niet-ontvankelijkheid van uw verzoek in de weg staan.

1. Uw Griekse documenten

Uit uw verklaringen blijkt dat u uw gedrukte verblijfsvergunning, het document dat bewijst dat u in het bezit bent van een geldige verblijfsvergunning, alsook uw Grieks paspoort, bent kwijtgeraakt.

Het Commissariaat-Generaal wijst er vooreerst op dat dit verlies alleen op uw eigen beweringen berust en dat u geen concreet bewijs levert waaruit blijkt dat u deze geldige verblijfsvergunning daadwerkelijk bent kwijtgeraakt. Aangezien uit uw volledige dossier duidelijk blijkt dat u in het bezit zou moeten zijn van een dergelijk document, volstaan loutere beweringen niet om het verlies ervan vast te stellen.

Vervolgens merkt het Commissariaat-generaal op dat, hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van specifieke moeilijkheden waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning bij terugkeer worden geconfronteerd, deze objectieve informatie geen verwijzing bevat naar soortgelijke problemen waarmee personen die niet langer in het bezit zijn van de gedrukte verblijfsvergunning zouden worden geconfronteerd. Uit de objectieve informatie over de verlenging in geval van verlies van de ADET blijkt immers dat **het mogelijk is een vervangkaart (replacement card) te verkrijgen** in geval van verlies van de gedrukte verblijfsvergunning (ADET). Hiervoor moet men zich naar een asielbureau begeven om het verlies van het document te melden en een verklaring van verlies te verkrijgen, die aan de politie moet worden overgelegd. De politie geeft de betrokkene een kennisgeving. Het Asielbureau moet van deze kennisgeving in kennis worden gesteld en ongeveer vier maanden na de kennisgeving neemt het een nieuwe beslissing over de afgifte van een verblijfsvergunning. Zodra de beslissing is genomen, moet een afspraak worden gemaakt bij het bevoegde politiebureau om de nieuwe gedrukte verblijfsvergunning te verkrijgen. De procedure is vergelijkbaar in geval van beschadigde documenten (Refugee Info Greece - How to renew and replace lost, damaged or expired documents, 6 april 2024, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985619341335>; **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegan.org/wpcontent/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf).

Voorts blijkt uit uw administratief dossier duidelijk dat uw verblijfsvergunning nog niet verlopen is, u beweert alleen in tempore suspecto en zonder het te bewijzen dat uw gedrukte verblijfsvergunning verloren zou zijn. Hoewel de objectieve informatie over de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland melding maakt van de specifieke moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren, maakt deze objectieve informatie geen melding van soortgelijke problemen waarmee personen worden geconfronteerd die geen gedrukte verblijfsvergunning meer hebben. U zal dus niet met dezelfde moeilijkheden worden geconfronteerd als de begunstigden van internationale bescherming in Griekenland wiens verblijfsvergunning is verlopen en die naar die lidstaat moeten terugkeren.

Uit objectieve informatie blijkt ook dat het fysieke document pas ongeldig wordt nadat aangifte van diefstal of verlies naar behoren is gedaan, bij de politie in Griekenland (ibid.). Deze informatie geeft evenmin aanleiding om te vermoeden dat de ongeldigheid van een gedrukte ADET, in het kader van een procedure die tot doel heeft een identiek document te vervangen, zou leiden tot de opschorting of intrekking van het verblijfsrecht of andere rechten die aan dit document zijn verbonden. Bijgevolg zou u, **zelfs indien zou moeten worden geconcludeerd dat u niet langer in het bezit bent van uw gedrukte verblijfsvergunning, niet worden geconfronteerd met de moeilijkheden waarmee personen worden geconfronteerd die niet langer over een geldige verblijfsvergunning beschikken.**

2. Uw AMKA

Het Commissariaat-generaal wijst erop dat personen die internationale bescherming genieten, om een sociale zekerheidsnummer (AMKA) te verkrijgen, zich binnen een maand na de afgifte van hun verblijfsvergunning (ADET) naar een dienstverleningscentrum voor de burger moeten begeven om hun voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYPA) om te zetten in een sociaalzekerheidsnummer (AMKA). Objectieve informatie wijst niet op bijzondere problemen bij het voltooien van deze procedures in de periode 2020-2023 (AIDA, Landenrapport: Griekenland. Update 2023, beschikbaar op : https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2024/06/AIDAGR_2023-Update.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socioeconomic rights , gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, blz. 19, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; Beneficiaries of international protection in Greece - Access to documents and socio-economic rights, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL in maart 2024 (beschikbaar op: https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2024/04/2024-03_RSA_BIP.pdf). U toont niet aan dat het voor u niet mogelijk was om uw AMKA aan te vragen of te activeren. Het komt aan de verzoeker toe om de nodige stappen te ondernemen om zijn rechten in Griekenland te doen gelden. U heeft bewust geen verdere stappen ondernomen, hetgeen aantoont dat het uw intentie was om Griekenland zo snel mogelijk te verlaten. Zo verklaarde u zelfs letterlijk dat u geen interesse had om er één te verkrijgen en dat u daarom geen pogingen ondernomen hebt (CGVS, p. 10).

3. Uw AFM

Uit objectieve informatie blijkt dat personen die na 31 december 2020 een aanvraag voor internationale bescherming indienen in Griekenland automatisch een AFM-nummer krijgen wanneer ze hun kaart als verzoeker van internationale bescherming krijgen (Cfr. **Begunstigden van internationale bescherming in Griekenland. Toegang tot documenten en sociaal-economische rechten**, gepubliceerd door RSA/PRO ASYL, p. 18, maart 2023, beschikbaar op : https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2023/03/2023-03_RSA_BIP.pdf; **Greece Refugee Info**, 17 november 2022, beschikbaar op: <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985668588951>). Het CGVS wijst erop dat het fiscaal registratienummer toegang geeft tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het fiscaal registratienummer (AFM) blijft geldig zolang de verblijfsvergunning (ADET) ook geldig is (Ibidem). Als de verblijfsvergunning (ADET) verloopt, wordt het fiscaal registratienummer (AFM) gedeactiveerd totdat de verblijfsvergunning (ADET) wordt verlengd (Ibidem).

In dit geval hebt u uw verzoek om internationale bescherming na 31 december 2020 ingediend. Daarom moet worden opgemerkt dat u, toen u in Griekenland was als verzoeker, een fiscaal registratienummer had waarmee u toegang had tot de arbeidsmarkt, het openen van een bankrekening en het huren van een woning. Het Commissariaat-generaal is daarom van mening dat u bepaalde stappen hebt kunnen ondernemen om werk te vinden en in uw levensonderhoud te voorzien. Als begunstigde van internationale bescherming werd u een ADET verleend. U moest vervolgens een afspraak maken bij de verantwoordelijke 'Taks Office' om de gegevens van uw AFM bij te werken (Cfr. **Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights** p. 20-21, gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 en beschikbaar op https://rsaegean.org/wp-content/uploads/2025/04/RSA_BIP_Report_EN.pdf. U heeft bewust geen verdere

stappen ondernomen, hetgeen aantoont dat het uw intentie was om Griekenland zo snel mogelijk te verlaten. Nergens uit uw verklaringen blijkt dat u beroep zou hebben gedaan op een overheidsinstantie of overheidsorganisatie om ondersteuning te krijgen. Het komt u als statushouder toe om de middelen die het recht en uw status in Griekenland u bieden terdege te gebruiken, hetgeen u allerminst aantoont. Gezien u bovendien zelf verklaarde geen interesse te hebben om een AFM te verkrijgen (CGVS, p. 10), blijkt ook hier u geenszins de intentie had om een duurzaam verblijf in Griekenland na te streven.

reden van vertrek uit Griekenland

1. omstandigheden of feiten die zich hebben voorgedaan vóór de toekenning van internationale bescherming in Griekenland

U verklaarde voor dat u als vluchteling in Griekenland erkend werd, problemen te hebben gehad met toegang tot medische zorgen en met de politie (CGVS, p. 12-13)

Waar uit de elementen in uw dossier zou blijken dat u als verzoeker om internationale bescherming in Griekenland, dus vooraleer er u internationale bescherming werd verleend, geconfronteerd werd met bepaalde ernstige feiten en situaties moet worden opgemerkt dat deze feiten zich situeren op een welbepaalde plaats, gedurende een welbepaalde periode en binnen een welbepaalde context. Bijgevolg is deze situatie niet zonder meer representatief voor de kwalificatie en beoordeling van uw situatie als begunstigde van internationale bescherming nadien, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

2. omstandigheden of feiten die zich hebben voorgedaan na de toekenning van internationale bescherming in Griekenland

Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geconfronteerd werd met bepaalde moeilijkheden op het vlak van werkgelegenheid, taalonderwijs, huisvesting, gezondheidszorg en (politie)geweld, voldoet deze situatie niet aan de bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid en cumulatieve voorwaarden zoals bepaald door het Hof van Justitie.

Hoewel dergelijke moeilijkheden een aanwijzing kunnen vormen van bepaalde problematische situaties zoals deze ook geïdentificeerd worden door het Hof (zie hoger), kan immers niet worden besloten dat u door de onverschilligheid van de daar aanwezige autoriteiten, en voor zover u volledig afhankelijk zou zijn geweest van overheidssteun, buiten uw wil en uw persoonlijke keuzes om, terecht bent gekomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die u niet in staat stelt om te voorzien in uw meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor uw fysieke of mentale gezondheid of u in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid. Evenmin zijn er concrete indicaties dat dit het geval zou zijn bij een terugkeer ernaartoe.

Bovendien toont u in het licht van de ervaringen waarmee u naar eigen zeggen geconfronteerd werd, evenmin aan dat u uw rechten terzake niet zou kunnen doen gelden. In dit verband moet immers worden vastgesteld dat u hiertoe eerder beperkte stappen hebt gezet, terwijl het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden en u dezelfde rechten geniet als de daar aanwezige onderdanen uiteraard niet wegneemt dat u zelf óók de nodige stappen moet ondernemen om deze uit te oefenen.

Uw verklaringen over de moeilijkheden die u zou hebben gehad bij het leren van de taal in Griekenland weten niet te overtuigen. U verklaarde dat u veel pogingen hebt gedaan door naar verschillende organisaties te gaan, maar dat ze u daar telkens weggestuurd werd omdat er geen plaats was. Wanneer gevraagd naar welke organisaties u zou zijn gegaan, om de taal te leren, sprak u slechts over twee organisaties omdat u de rest was vergeten (CGVS, p. 14-15). U kan deze bewering dat u naar organisaties bent geweest ook op geen enkele manier staven, daar de bewijzen op uw oude gsm zouden staan. Dit is echter onvoldoende. Uw verklaringen over deze oude gsm zijn ook tegenstrijdig. Eerst stelt u dat de gsm kapot is en in de kast ligt, om daarna verderop te stellen dat de gsm gestolen is (CGVS, p. 15). Een dergelijk verloop van verklaringen tast de geloofwaardigheid van uw beweringen enkel sterker aan. Bijgevolg kan niet anders dan geconcludeerd worden dat u onvoldoende moeite hebt gedaan om de taal te leren in Griekenland.

Uw verklaringen over de moeilijkheden die u zou hebben gehad bij het vinden van een woning in Griekenland weten ook niet te overtuigen. Wanneer gevraagd welke pogingen u had ondernomen om een woonplaats te vinden, verklaarde u geen woning te kunnen vinden omdat u de taal niet spreekt en dat andere Palestijnen

hadden gezegd dat u zonder ID kaart (ADET) niks kon huren in Griekenland (CGVS, p. 15-16). Daar het CGVS er van uit gaat dat het voor u wel mogelijk is om in Griekenland de taal te leren (zie infra), zou het voor u ook mogelijk moeten zijn om een woonplaats te vinden. Wanneer gevraagd of u dan nog een poging had gedaan om een woonplaats te vinden wanneer u in het bezit was van een ID-kaart of ADET, verklaarde u dat u dit niet meer geprobeerd had omdat u de dag nadat u uw ADET ontving al richting België was getrokken (CGVS, p. 16). Bijgevolg kan opnieuw niet anders dan geconcludeerd worden dat u onvoldoende moeite hebt gedaan om een woning in Griekenland te vinden.

Uw verklaringen over de moeilijkheden die u zou hebben gehad met het verkrijgen van medische zorgen in Griekenland weten niet te overtuigen. U verklaarde in Griekenland eenmaal naar een ziekenhuis te zijn gegaan maar hier niet geholpen te zijn geweest, doordat u hen niet kon verstaan als gevolg van een taalbarrière. Hierdoor bent u het ziekenhuis zelf niet eens binnengegaan (CGVS, p. 16-17). U hebt ook geen enkel bewijs ter staving van uw bezoek aan het ziekenhuis, waardoor het een louter blote bewering blijft. Daar het CGVS van oordeel dat u onvoldoende hebt gedaan om de taal te leren, kan bijgevolg ook geoordeeld worden dat u onvoldoende hebt gedaan om toegang te krijgen tot medische zorgen.

Uw verklaringen over de moeilijkheden die u zou hebben gehad met het zoeken naar werk in Griekenland, weten niet te overtuigen. Vooreerst dient te worden opgemerkt dat u weldegelijk gewerkt hebt als olijvenplukker toen u in Griekenland verbleef (CGVS, p. 10). Wanneer gevraagd welke pogingen u hebt ondernomen om ander werk te vinden, verklaarde u alles te hebben gedaan dat u kon bedenken om werk te vinden en dat u naar verschillende organisaties bent gegaan en aan verschillende mensen naar werk hebt gevraagd (CGVS, p. 13). Dit blijft echter een louter blote bewering die u op geen enkele manier met bewijzen wist te staven. Daarnaast verklaarde u dat het niet lukte om werk te vinden als gevolg van de taalbarrière (CGVS, p. 13). Daar het CGVS van oordeel dat u onvoldoende hebt gedaan om de taal te leren, kan bijgevolg ook geoordeeld worden dat u onvoldoende hebt gedaan om werk te vinden in Griekenland.

U verklaarde ook door de politie te zijn opgesloten omdat u geen AUSWEIS had en werd u opgepakt wanneer u door dronken mensen werd aangevallen (CGVS, p. 18). Waar uit de elementen in uw administratief dossier zou blijken dat u als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer bent geworden van een eenmalig incident met derden en beperkte aanvaringen met de daar aanwezige autoriteiten, moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling.

Bovendien blijkt op basis van de gegevens die voorhanden zijn dat u naar aanleiding van uw ervaringen géén pogingen hebt ondernomen om een beroep te doen op de hulp of bescherming van de bevoegde instanties (CGVS, p. 18), hoewel hoger genoemd vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden tevens impliceert dat de daar aanwezige autoriteiten in staat zijn een effectieve en gelijkwaardige bescherming te bieden mits u uiteraard de nodige stappen zet.

middelen, autonomie en zelfredzaam

Het CGVS is van oordeel dat het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien.

*U bent voldoende **autonoom** en **zelfredzaam** en beschikt over voldoende middelen om bij terugkeer naar Griekenland uw plan te trekken. Dat blijkt uit het feit dat u er in slaagde in Griekenland om zelf uw ADET en paspoort te regelen (CGVS, p. 9). U kon ook uw reis naar Athene, Kreta en België zelf plannen en hiervoor de nodige financiering regelen door beroep te doen op uw familie en door zelf te werken (CGVS, p. 12; 14). U kon ook beroep doen op vrienden in Griekenland met wie u samenbleef en die met u mee naar het ziekenhuis gingen (CGVS, p. 17). Daarnaast slaagde u er in om dankzij contacten met andere Palestijnse vluchtelingen aan de slag te gaan als olijvenplukker in Athene (CGVS, p. 10). Ook dient gewezen te worden op het feit dat u er in Turkije in bent geslaagd om werk te vinden in een wasserij voor kleren en dat u in Gaza actief was als kapper (CGVS, p. 5; 7). **kwetsbaarheid***

Tijdens het persoonlijke interview verklaarde u dat u het mentaal zeer moeilijk hebt en heel veel stress hebt als gevolg van de situatie in Gaza en van uw familie daar (CGVS, p. 16). U slaagt er echter niet in om deze bewering met enig medisch document te staven (CGVS, p. 20), waardoor het een louter blote bewering blijft. Daarnaast gaf u aan dat u naar de dokter of psycholoog wou gaan hier in België, maar dat u de tijd nog niet had om het te doen (CGVS, p. 16). Dit is echter weinig serieus en tast de ernst van de door u beweerde mentale problemen, ernstig aan. Bovendien verklaarde u dat ze u niet zouden kunnen helpen met uw eventuele problemen gezien ze u de eerste keer ook niet hebben geholpen. Daar u de eerste keer u naar een

ziekenhuis ging en daarbij niet eens bent binnengegaan, en het CGVS oordeelt dat u onvoldoende hebt gedaan om medische zorgen te verkrijgen (zie infra), is dit onvoldoende (CGVS, p.17).

Hieruit blijkt dus allerm minst dat u een bijzondere medische kwetsbaarheid vertoont of een complexe en gespecialiseerde medische behandeling nodig heeft die een terugkeer naar Griekenland in de weg zou staan.
voorgelegde documenten

De door u neergelegde documenten kunnen bovenstaande conclusies niet wijzigen aangezien deze enkel uw identiteit en uw verblijf in Palestina betreffen, die hier verder niet ter discussie staan.

Gelet op wat voorafgaat, moet worden besloten dat u het vermoeden dat uw grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland geëerbiedigd worden, niet weerlegt. Bijgevolg zijn er géén feiten of elementen voorhanden die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° op uw specifieke omstandigheden in de weg staan, en wordt uw verzoek niet-ontvankelijk verklaard.

C. Conclusie

Op basis van de elementen uit uw dossier, verklaar ik uw verzoek om internationale bescherming niet-ontvankelijk op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet.

Ik vestig de aandacht van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie op het feit dat u internationale bescherming werd verleend door Griekenland en dat u om die reden niet mag worden teruggezonden naar Gaza”.

2. Over de rechtspleging

De commissaris-generaal is niet verschenen en heeft zich ook niet laten vertegenwoordigen ter terechtzitting. Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet bepaalt als volgt: “Alle partijen verschijnen ter terechtzitting of zijn er vertegenwoordigd. Wanneer de verzoekende partij noch verschijnt noch vertegenwoordigd is, wordt het beroep verworpen. De andere partijen die niet zijn verschenen of niet vertegenwoordigd zijn, worden geacht in te stemmen met de vordering of het beroep. In elke kennisgeving van een beschikking tot vaststelling van de rechtsdag wordt melding gemaakt van deze paragraaf.”

Artikel 39/59, § 2 van de Vreemdelingenwet houdt niet in dat de Raad op grond van de afwezigheid van de commissaris-generaal ter terechtzitting verplicht zou zijn het beroep gegrond te verklaren en de verzoeker te erkennen als vluchteling of hem de subsidiaire beschermingsstatus toe te kennen.

Zij heeft enkel tot gevolg dat de Raad de eventuele excepties en het verweer ten gronde in de nota met opmerkingen van de verwerende partij niet dient te beantwoorden (RvS 13 mei 2014, nr. 227.364; RvS 13 mei 2014, nr. 227.365).

3. Het verzoekschrift

3.1. In een enig middel voert verzoeker de schending aan van artikel 1, A, § 2 van het Verdrag van Genève van 28 juli 1951 betreffende de status van vluchtelingen (hierna: het Vluchtelingenverdrag), artikel 4 van het Handvest voor de Grondrechten van de Europese Unie (hierna ‘Handvest’), de artikelen 2 en 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden (hierna: EVRM), artikel 33 van de Richtlijn 2013/32/UE van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: Procedurerichtlijn), artikel 20.3 van Richtlijn 2011/95/EU van 13 december 2011 inzake normen voor de erkenning van onderdanen van derde landen of staatlozen als personen die internationale bescherming genieten, voor een uniforme status voor vluchtelingen of voor personen die in aanmerking komen voor subsidiaire bescherming, en voor de inhoud van de verleende bescherming (hierna: Kwalificatierichtlijn), de artikelen 48/2, 48/3, 48/4, 48/6, §5, 48/9 en 57/6, § 3, lid 1, 3°, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: Vreemdelingenwet), de artikelen 1, 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de formele motiveringsplicht van bestuurshandelingen en de algemene rechtsbeginselen van behoorlijk bestuur waaronder meer bepaald de onderzoeks- en zorgvuldigheidsplicht.

3.2. Verzoeker overloopt in het verzoekschrift eerst het wettelijk kader alvorens in te gaan op zijn kwetsbaarheid. Hij betoogt dat uit zijn verklaringen duidelijk blijkt dat zijn familie zich nog steeds in Gaza bevindt, in uiterst precaire en gevaarlijke leefomstandigheden. Dit veroorzaakt ongerustheid bij verzoeker en daarmee een aantasting van zijn psychische gezondheid. Verzoeker lijdt aan een grote psychische kwetsbaarheid als gevolg van de traumatische gebeurtenissen die hij in Griekenland heeft meegemaakt en zijn voortdurende bezorgdheid over de situatie in Gaza. De machteloosheid om zijn dierbaren te helpen, de

onzekerheid over hun welzijn en de voortdurende confrontatie met hun lijden dragen bij aan de verergering van zijn psychische nood. Hij vertoont dus duidelijk een bijzondere kwetsbaarheid die niet enkel voortvloeit uit zijn persoonlijke ervaringen, maar die versterkt wordt door de situatie in Palestina. Bovendien staat objectief vast dat Palestijnen diep lijden onder de situatie in Gaza, zoals blijkt uit talrijke rapporten. In het kader hiervan verwijst verzoeker naar een open brief van Ulyse. Ongeacht de persoonlijke situatie van verzoeker is het onmiskenbaar dat Palestijnen in ballingschap diep getroffen worden door de ramp in Gaza. Het is objectief bewezen dat de psychologische toestand van Palestijnen beïnvloed wordt door het conflict. Ondanks deze informatie en de huidige situatie in Gaza, moet worden opgemerkt dat de commissaris-generaal het niet nuttig heeft geacht om te informeren naar de mentale/psychologische toestand en capaciteiten van verzoeker tijdens zijn onderhoud op het CGVS. Hij verwijst in het kader hiervan naar eerdere rechtspraak van de Raad. Gezien de psychologische kwetsbaarheid van verzoeker, is het onmiskenbaar dat hij, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes, bij terugkeer naar Griekenland in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie zou terechtkomen. Hierdoor zou hij niet in staat zijn om aanspraak te maken op zijn meest fundamentele rechten.

Vervolgens gaat verzoeker in op de situatie van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland. Hij verwijst naar verschillende rapporten en stelt dat uit deze bronnen blijkt dat de levensomstandigheden van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland in strijd zijn met de vereisten van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest. Eerst gaat verzoeker in op het gebrek aan een AMKA. Hij beschikte in Griekenland wel over een ADET en een paspoort (die in België gestolen werden), maar niet over een AMKA. Bij zijn terugkeer naar Griekenland zal de verzoeker, bij gebrek aan een AMKA, in de praktijk geen toegang hebben tot de daarmee samenhangende rechten zolang zijn AMKA niet actief is. Verder betoogt verzoeker dat de leefomstandigheden van begunstigden van internationale bescherming in Griekenland gekenmerkt worden door extreme onzekerheid. Opnieuw verwijst hij naar verschillende bronnen en hij stelt dat meerdere onafhankelijke rapporten en juridische analyses bevestigen dat Griekenland structureel tekortschiet in de naleving van zijn verplichtingen tegenover erkende vluchtelingen. De commissaris-generaal kan dus moeilijk staande houden dat verzoeker in Griekenland daadwerkelijk toegang zou hebben tot een waardige levensstandaard of tot de rechten die voortvloeien uit zijn vluchtelingenstatus. Verzoeker is slachtoffer geworden van de structurele tekortkomingen van het Griekse asielsysteem, dat er niet in slaagt om erkende vluchtelingen de noodzakelijke middelen te bieden voor een menswaardig bestaan. Verder gaat verzoeker ook in op de toegang tot financiële hulp. Dit is namelijk een cruciaal element voor integratie van vluchtelingen in Griekenland, maar zij worden met talrijke belemmeringen geconfronteerd.

De complexe administratieve procedures, het gebrek aan een vaste woonplaats en de beperkte kennis van het systeem maken de toegang tot hulp voor veel vluchtelingen vrijwel onmogelijk, waardoor sommigen in extreme armoede terechtkomen. Uit de verklaringen van de verzoeker tijdens zijn persoonlijk onderhoud met het CGVS blijkt duidelijk dat hij tijdens zijn verblijf in Griekenland geen enkele vorm van structurele financiële steun heeft ontvangen en dat hij in extreme armoede heeft moeten leven. Nadat hij de vluchtelingenstatus had gekregen, kreeg hij op geen enkel moment begeleiding of hulp bij het vinden van huisvesting, werk of toegang tot gezondheidszorg. Hij verwijst naar zijn reeds afgelegde verklaringen. Vervolgens gaat hij in op de toegang tot huisvesting en verwijst naar verschillende rapporten waaruit blijkt dat personen die internationale bescherming genieten in Griekenland, een hoog risico lopen om op straat te leven. Verzoeker werd persoonlijk slachtoffer van de structurele moeilijkheden op het vlak van huisvesting en opvang in Griekenland en verwijst ter ondersteuning hiervan naar zijn reeds afgelegde verklaringen. De persoonlijke en individuele ervaring van verzoeker is in overeenstemming met de inhoud van de geproduceerde actuele en objectieve informatie. De vrees van verzoeker om - opnieuw - niet te kunnen genieten van huisvesting in geval van terugkeer naar Griekenland - en dus dakloos te zijn - is duidelijk gegrond, zowel in het licht van de verstrekte objectieve informatie als van zijn persoonlijke ervaring. Verder kaart verzoeker ook de toegang tot de arbeidsmarkt aan en concludeert, na naar verschillende bronnen verwezen te hebben, dat hij persoonlijk slachtoffer werd van de structurele moeilijkheden bij de toegang tot de arbeidsmarkt. Het is niet verzoeker die tekort geschoten is, maar het Griekse systeem zelf, betoogt hij. Bij terugkeer naar Griekenland zou verzoeker zich opnieuw in exact dezelfde structurele impasse bevinden. De administratieve obstakels die hem destijds verhinderden om legaal werk te verrichten, blijven onverminderd bestaan. Ook de toegang tot de gezondheidszorg is volgens verzoeker problematisch. Deze wordt voor erkende vluchtelingen in Griekenland ernstig belemmerd door administratieve en institutionele obstakels. Één van de grootste moeilijkheden is het verkrijgen en activeren van een AMKA, een essentiële voorwaarde om medische zorg te ontvangen. Bij zijn terugkeer naar Griekenland zou de verzoeker worden geconfronteerd met dezelfde structurele belemmeringen die hem de toegang tot gezondheidszorg hebben ontzegd, met name voor zijn tandheelkundige problemen. Gezien zijn ervaringen in het verleden is er geen garantie dat hij vandaag de dag effectieve begeleiding zou krijgen. De voorwaarden om toegang te krijgen tot zorg – zoals een geactiveerde AMKA-kaart, waarvoor een vaste woonplaats en een arbeidscontract vereist zijn – ontbreken, evenals de institutionele ondersteuning en begeleiding waarop hij als erkend vluchteling recht zou moeten hebben. Bovendien verkeert de verzoeker, zoals hierboven uiteengezet, momenteel in een kwetsbare psychologische toestand. Deze gezondheidsproblemen hebben een grote invloed op zijn vermogen om een onafhankelijk bestaan te leiden. Ten slotte gaat verzoeker nog in op de aanwezigheid van racisme en

intolerantie ten opzichte van vluchtelingen in Griekenland. In de huidige situatie worden vluchtelingen in Griekenland niet alleen geconfronteerd met economische en administratieve moeilijkheden, maar ook met een systematische institutionele uitsluiting, die elke mogelijkheid tot integratie en toegang tot fundamentele rechten ondermijnt. Verzoeker werd hierover tijdens het persoonlijk onderhoud niet ondervraagd. Verzoeker concludeert dat hij bij een terugkeer naar Griekenland niet in staat zou zijn om een menswaardig bestaan op te bouwen. Bijgevolg zou zijn terugkeer naar Griekenland kunnen leiden tot een behandeling die als onmenselijk of vernederend moet worden beschouwd in de zin van artikel 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest.

Ten slotte wijst verzoeker ook nog op het risico op vervolging in geval van terugkeer naar Palestina. De veiligheids- en humanitaire situatie aldaar laat geen twijfel bestaan over het reële risico waaraan verzoeker zou worden blootgesteld bij een eventuele terugkeer.

3.3. Verzoeker vraagt in hoofdorde om hem als vluchteling te erkennen, in ondergeschikte orde hem de subsidiaire bescherming toe te kennen en in uiterst ondergeschikte orde de beslissing te vernietigen zodat er bijkomende onderzoeksmaatregelen bevolen kunnen worden.

4. Aanvullende nota's

4.1. De verzoeker legt een aanvullende nota van 8 december 2025 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

- Brief van 19 november 2025 naar het CGVS: "*Inaccurate and misleading information in CEDOCA Country of Origin Information Focus: GREECE, assistance to migrants report, published 25th July 2025*".

4.2. De commissaris-generaal legt een aanvullende nota van 11 december 2025 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

1. Nota: "*duiding e-mail Griekse autoriteiten – A.M.K.A*", gepubliceerd door juridische dienst CGVS d.d. 17 november 2025;
2. "*Country Report: Greece. Update 2023*", gepubliceerd door AIDA/ECRE d.d. 24/6/2024 (internetlink);
3. "*Country Report: Greece. Update 2024*", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
4. "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*" gepubliceerd door het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken d.d. september 2024 (internetlink);
5. "*Beneficiaries of international protection in Greece. Access to documents and socio-economic rights*", gepubliceerd door RSA/PRO ASYL d.d. maart 2024 (internetlink);
6. "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*" gepubliceerd door RSA d.d. april 2025 (internetlink);
7. "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*" gepubliceerd door de Europese Commissie op 4 april 2025 (internetlink);
8. "*COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025 (internetlink);
9. Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/pm/2025/30> en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/160425U1C18.24.0>;
10. Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024, beschikbaar op <https://verwaltungsgerichtsbarkeit.hessen.de/presse/regelmaessig-kein-erneutes-asylverfahren-in-deutschland-nach-schutzgewaehrung-in-griechenland>;
11. Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24 beschikbaar op https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/DE/2025/04/rk20250401_2bvr142524.html?nn=68112, samenvatting beschikbaar op <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2025/bvg25-035.html?nn=68112>;
12. Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025, beschikbaar op: https://www.bvger.ch/media-releases/370101ae-ae1-4906-af90-e64e187487bb/en/d-2590-2025_web.pdf.

5. Heropening van de debatten

5.1. De Raad diende de debatten te heropenen omdat na de zitting van 11 december 2025, waar de commissaris-generaal niet was verschenen noch was vertegenwoordigd, werd vastgesteld dat de commissaris-generaal de in punt 4.2. vermelde aanvullende nota per J-Box tijdens deze zitting van 11 december 2025 had overgemaakt en de verzoeker van deze aanvullende nota en de erin opgenomen informatie voor het sluiten van de debatten bijgevolg geen kennis had kunnen nemen.

5.2. De verzoeker legt na de heropening van de debatten een nota van 15 januari 2026 neer. Hij klaagt hierin aan dat de aanvullende nota die door de commissaris-generaal op 11 december 2025 neergelegd werd, vlak voor de zitting neergelegd werd waardoor verzoeker pas na de zitting er kennis van kreeg. Bovendien was de

commissaris-generaal niet aanwezig ter zitting waardoor deze nota niet tegensprekelijk besproken kon worden. Dit is de reden waarom de Raad beslist heeft de debatten te heropenen. Deze gang van zaken heeft de verzoeker aldus beroofd van de mogelijkheid om zich tijdig en effectief uit te spreken over de nieuwe elementen die door de commissaris-generaal in het geding werden gebracht. Bovendien dateert het meest recente rapport in deze nota van 17 november 2025 waardoor niet kan worden ingezien waarom deze informatie niet tijdig werd overgemaakt, zodat een normaal en tegensprekelijk debat ter zitting mogelijk was.

Verder verwijst verzoeker nog naar volgende rapporten waarvan hij de internetlink toevoegt:

1. Refugee Info Greece, "*How to renew and replace lost, damaged or expired documents*", 6 april 2024;
2. Refugee Support Aegean, "*Recognised Refugees 2025 : Access to documents and socio-economic rights*", maart 2025;
3. AIDA, "*Country Report: Greece. Update 2024*", september 2025;
4. Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", 3 september 2024;
5. RSA, "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", april 2025;
6. OSAR, "*La Grèce en tant qu' état tiers sûr*", 10 oktober 2024;
7. Vrije vertaling, "*Joint Letter: Safeguarding Social Rights for International Protection Beneficiaries in Greece*", 16 juli 2024;
8. Refugee Info Greece, "*Health Insurance*", 18 november 2025.

5.3. De commissaris-generaal legt een aanvullende nota van 20 januari 2026 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

1. Nota: "*A.M.K.A. wetgeving Griekenland*", gepubliceerd door juridische dienst CGVS d.d. 16 januari 2026;
2. "*COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025 (internetlink);
3. "*Country Report: Greece. Update 2024*", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
4. Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/pm/2025/30> en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/160425U1C18.24.0>;
5. Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024, beschikbaar op <https://verwaltungsgerichtsbarkeit.hessen.de/presse/regelmaessig-kein-erneutes-asylverfahren-in-deutschland-nachschutzgewaehrung-in-griechenland>;
6. Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24 beschikbaar op https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/DE/2025/04/rk20250401_2bvr142524.html?nn=68112, samenvatting beschikbaar op <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2025/bvg25-035.html?nn=68112>;
7. Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025, beschikbaar op: https://www.bverwg.de/media-releases/370101ae-ae1-4906-af90-e64e187487bb/en/d-2590-2025_web.pdf.

5.4. De verzoeker legt een aanvullende nota van 17 februari 2026 neer waarin in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet wordt gereageerd op de aanvullende nota's neergelegd door de commissaris-generaal en volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

1. "*Country Report: Greece. Update 2024*", gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
2. Refugee Info Greece, "*Health Insurance*", 18 november 2025 (internetlink);
3. Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, "*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", 3 september 2024 (internetlink);
4. RSA, "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", april 2025 (internetlink);
5. Vrije vertaling, "*Joint Letter: Safeguarding Social Rights for International Protection Beneficiaries in Greece*", 16 juli 2024 (internetlink);
6. "*Situation of beneficiaries of international protection returned to Greece vis-à-vis requirements for access to health care and employment*", briefwisseling met Meester Lahaye, dd. 16.01.2026;
7. Ares(2023)8268343-04/12/2023, brief van de Europese Commissie aan de Griekse asieldiensten, dd. 04.12.2023;
8. Joint Letter: Safeguarding Social Rights for International Protection Beneficiaries in Greece, 16 juli 2024, originele versie in het Grieks.

5.5. De commissaris-generaal legt een aanvullende nota van 17 februari 2026 neer waarbij in toepassing van artikel 39/76 van de Vreemdelingenwet volgende nieuwe elementen ter kennis worden gebracht:

1. Nota: "*A.M.K.A. wetgeving Griekenland*", gepubliceerd door juridische dienst CGVS d.d. 16 januari 2026;
2. "*COI Focus Griekenland. HELIOS+ en Helios Junior*", gepubliceerd door Cedoca op 17 september 2025 (internetlink);

3. “Country Report: Greece. Update 2024”, gepubliceerd door AIDA/ECRE in september 2025 (internetlink);
4. Pressemitteilung nr. 30/2025 van 16.04.2025, Bundesverwaltungsgericht, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/pm/2025/30> en Jugement BVerwG 1 C 18.24, Bundesverwaltungsgericht, van 16.04.2025, beschikbaar op <https://www.bverwg.de/de/160425U1C18.24.0>;
5. Pressemitteilung, Verwaltungsgerichtshof Kassel, van 2.09.2024, beschikbaar op <https://verwaltungsgerichtsbarkeit.hessen.de/presse/regelmaessig-kein-erneutes-asylverfahren-in-deutschland-nachschutzgewaehrung-in-griechenland>;
6. Bundesverfassungsgericht, beslissing van 1 april 2025 – 2BvR 1425/24 beschikbaar op https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Entscheidungen/DE/2025/04/rk20250401_2bvr142524.html?nn=68112, samenvatting beschikbaar op <https://www.bundesverfassungsgericht.de/SharedDocs/Pressemitteilungen/DE/2025/bvg25-035.html?nn=68112>;
7. Bundesverwaltungsgericht, arrest D-2590/2025, van 11 september 2025, beschikbaar op: https://www.bvgerch/media-releases/370101ae-ae1-4906-af90-e64e187487bb/en/d-2590-2025_web.pdf.

6. Beoordeling

6.1. Inzake beroepen tegen de beslissingen van de commissaris-generaal beschikt de Raad over volheid van rechtsmacht. Dit wil zeggen dat het geschil met alle feitelijke en juridische vragen in zijn geheel aanhangig wordt gemaakt bij de Raad, die een onderzoek voert op basis van het rechtsplegingsdossier. Als administratieve rechter doet hij in laatste aanleg uitspraak over de grond van het geschil (wetsontwerp tot hervorming van de Raad van State en tot oprichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, *Parl. St. Kamer* 2005-2006, nr. 2479/001, p. 95-96 en 133). Door de devolutieve kracht van het beroep is de Raad niet noodzakelijk gebonden door de motieven waarop de bestreden beslissing is gesteund en de kritiek van de verzoeker daarop. Hij dient verder niet op elk aangevoerd argument in te gaan.

De Raad is het enige rechtscollege dat bevoegd is om kennis te nemen van de beroepen ingediend tegen de beslissingen van de commissaris-generaal. In toepassing van de Richtlijn 2011/95/EU, moet de Raad zijn bevoegdheid uitoefenen op een wijze die tegemoet komt aan de verplichting om “een daadwerkelijk rechtsmiddel bij een rechterlijke instantie” te voorzien in de zin van artikel 46 van de Richtlijn 2013/32/EU van het Europees Parlement en de Raad van 26 juni 2013 betreffende gemeenschappelijke procedures voor de toekenning en intrekking van de internationale bescherming (hierna: de Procedurerichtlijn). Hieruit volgt dat wanneer de Raad een beroep onderzoekt dat werd ingediend op basis van artikel 39/2, § 1 van de Vreemdelingenwet, hij gehouden is de wet uit te leggen op een manier die conform is aan de vereisten van een volledig en *ex nunc*-onderzoek van zowel de juridische als de feitelijke gronden, zoals deze voortvloeien uit artikel 46, § 3 van de Richtlijn 2013/32/EU.

6.2. De bestreden beslissing werd genomen op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet. Dit artikel voorziet in de mogelijkheid om een verzoek om internationale bescherming van een vreemdeling niet-ontvankelijk te verklaren wanneer deze reeds internationale bescherming geniet in een andere lidstaat van de Europese Unie.

Uit het administratief dossier blijkt dat verzoeker een verzoek om internationale bescherming indiende in Griekenland op 28 september 2023, dat hij als vluchteling werd erkend op 4 oktober 2023 en dat hem een verblijfsvergunning werd uitgereikt die geldig is tot 3 oktober 2026 en een reisdocument geldig tot 10 januari 2029 (AD, landeninformatie, Aanvraag derde landen).

Bijgevolg is voldoende aangetoond, zoals terecht vastgesteld in de bestreden beslissing, dat verzoeker reeds internationale bescherming geniet in een andere EU- lidstaat, met name Griekenland.

Verzoeker betwist de vaststellingen hierover in de bestreden beslissing die steun vinden in het administratief dossier als dusdanig niet.

Er ligt verder geen informatie voor waaruit kan blijken dat de Griekse autoriteiten de vluchtelingenstatus van verzoeker hebben ingetrokken of beëindigd. Uit de bepalingen van de Kwalificatierichtlijn volgt dat een onderscheid moet worden gemaakt tussen de geldigheidsduur van de verblijfsvergunning, die in de tijd beperkt kan zijn en hernieuwbaar en de toegekende internationale beschermingsstatus, die slechts in een beperkt aantal gevallen kan worden beëindigd, herroepen of ingetrokken. Ook in de door de Griekse autoriteiten verstrekte informatie wordt geen melding gemaakt van het feit dat zijn vluchtelingenstatus zou zijn ingetrokken, herroepen of beëindigd.

Bijgevolg wordt *in casu* vermoed dat verzoeker geen nood heeft aan internationale bescherming in België, precies omdat hij reeds internationale bescherming geniet in een ander land, met name Griekenland.

Om deze reden werd verzoekers beschermingsverzoek niet-ontvankelijk verklaard op grond van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3°, van de Vreemdelingenwet. Deze bepaling vormt de omzetting naar Belgisch recht van het wederzijds vertrouwensbeginsel, vervat in artikel 33, lid 2, a), van de richtlijn 2013/32/EU.

Dit wederzijds vertrouwensbeginsel betreft evenwel een weerlegbaar vermoeden.

6.3. Het wederzijds vertrouwensbeginsel wordt weerlegd indien de voorzienbare levensomstandigheden van een verzoeker, als persoon die internationale bescherming geniet in een andere EU-lidstaat, hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest. De weerlegging vereist, specifiek voor wat betreft de voorzienbare levensomstandigheden, dat er sprake is van een situatie waarin een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid is bereikt. Deze drempel wordt bereikt wanneer de onverschilligheid van de autoriteiten van een lidstaat tot gevolg zou hebben dat een persoon die volledig afhankelijk is van overheidssteun, buiten zijn wil en zijn persoonlijke keuzes om, terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie die hem niet in staat stelt om te voorzien in zijn meest elementaire behoeften zoals eten, zich wassen en beschikken over woonruimte, en negatieve gevolgen zou hebben voor zijn fysieke of mentale gezondheid of hem in een toestand van achterstelling zou brengen die onverenigbaar is met de menselijke waardigheid (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 50-51 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, *Ibrahim e.a.*, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, pt. 90 en 101).

Wanneer er in een lidstaat sprake is van “tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken”, dan vallen deze tekortkomingen bijgevolg enkel onder artikel 4 van het Handvest wanneer zij een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak (cf. HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a.*, pt. 89).

Het kan voorts niet volledig worden uitgesloten dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt kan aantonen dat er sprake is van buitengewone omstandigheden die specifiek hemzelf betreffen en die ertoe kunnen leiden dat hij bij terugzending naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft toegekend, wegens zijn bijzondere kwetsbaarheid, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 52 met verwijzing naar HvJ 19 maart 2019, C-163/17, *Jawo*, pt. 95).

6.4. Verzoeker verklaart dat hij niet kan terugkeren naar Griekenland omdat hij er niet kan werken en geen kansen heeft om de taal te leren, omdat hij er geen woning vond en opgepakt werd door de politie (NPO, p. 13).

6.5. Vooreerst wordt de situatie onderzocht van personen die internationale bescherming genieten in Griekenland en dit op basis van de meest recente en volledige landenrapporten waarover de Raad in de huidige fase van de procedure beschikt.

Beide partijen leggen heden verschillende rapporten voor van gespecialiseerde instellingen of organisaties die de actuele situatie van statushouders in Griekenland onderzoeken, zowel wat betreft de inhoud van de in de artikelen 24 tot en met 35 van de Richtlijn 2011/95/EU bedoelde rechten en voordelen waarop zij als statushouders aanspraak maken (onder meer m.b.t. werk, huisvesting, sociale voorzieningen en gezondheidszorg), als wat betreft de toegang tot deze rechten en voordelen. Ook de situatie van statushouders bij terugkeer naar Griekenland na verblijf elders buiten het Griekse grondgebied wordt hierin belicht en besproken.

Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Uit het geheel van de informatie beschikbaar in het rechtsplegingsdossier blijkt dat het beleid van de Griekse autoriteiten erop gericht is van begunstigen van internationale bescherming te verwachten dat zij zelfstandig zijn en voor hun eigen bestaansmiddelen zorgen, terwijl zij belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels moeten overwinnen om toegang te krijgen tot bepaalde officiële documenten en zij – zeker wanneer zij terugkeren uit een andere lidstaat en niet (meer) over geldige verblijfsdocumenten beschikken – kunnen worden geconfronteerd met substantiële belemmeringen om hun rechten voor een potentieel lange wachtperiode te kunnen doen gelden. Dit betekent dat het voor statushouders moeilijk kan zijn om zelfstandig hun rechten te doen gelden en in de meest elementaire behoeften als voedsel, onderdak en stromend water te voorzien.

Griekenland kent een algemeen juridisch en beleidskader, dat gericht is op een algemene integratie in de Griekse samenleving van statushouders. In februari 2022 heeft Griekenland een nationale strategie voor integratie vastgesteld waarin de noodzaak van een alomvattende integratieaanpak wordt erkend. Er bestaan

verschillende initiatieven op landelijk, regionaal en lokaal niveau, al dan niet met ondersteuning van IGO's en NGO's, die de algemene integratie van statushouders in de Griekse samenleving trachten te bevorderen. Tekortkomingen in de uitvoering van de bestaande wetgeving vormen evenwel een aanzienlijke belemmering voor een soepele integratie. Deze belemmeringen hebben onder meer betrekking op de afgifte en verlenging van verblijfsvergunningen, formaliteiten voor de afgifte van basisdocumentatie (zoals de gezondheidsverzekering, bankrekeningen, belastinggegevens), erkenning van kwalificaties, toegang tot werk en scholing, toegang tot huisvesting en in het algemeen een gebrek aan huisvesting in Griekenland (*"Communication on the status of migration management in mainland Greece"*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-14).

Uit de landeninformatie volgt dat statushouders bepaalde persoonlijke documenten en gegevens nodig hebben die elementair zijn om hun rechten en voordelen als statushouder in Griekenland te doen gelden, zoals deze voortvloeien uit artikelen 24 tot en met 35 van de Richtlijn 2011/95/EU en die hen toegang verschaffen tot basisvoorzieningen, zoals toegang tot werk, huisvesting, gezondheidszorg, en sociale voorzieningen.

Het gaat meer bepaald om de afgifte van een Griekse verblijfsvergunning (ADET), die wordt afgeleverd op basis van de internationale beschermingsstatus, een fiscaal registratienummer (AFM) en een sociale zekerheidsnummer (AMKA). Het al dan niet beschikken over deze officiële documenten is aldus belangrijk voor de vraag of statushouders in Griekenland het risico lopen om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Uit de landeninformatie blijkt dat het bezit van een geldige ADET immers een voorwaarde is voor het verkrijgen van een sociale zekerheidsnummer (AMKA), terwijl het bezit van een AFM, al dan niet indirect, een voorwaarde vormt voor, o.a., het openen van een bankrekening, het huren van een woning, toegang tot de arbeidsmarkt of het verkrijgen van een AMKA, en het bezit van een AMKA een voorwaarde uitmaakt om, o.a., toegang te krijgen tot sociale voorzieningen, (gratis) gezondheidszorg en de arbeidsmarkt (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 12, 24; *"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 264-266). Naast voormelde documenten hebben statushouders in Griekenland ook een reisdocument nodig om een bankrekening te openen of om toegang te hebben tot het platform van het ministerie van Financiën (AADE) en het online belastingplatform 'Taxinet' (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 256-257). Zowel erkende vluchtelingen als subsidiaire beschermden kunnen reisdocumenten van de Griekse overheden verkrijgen (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 253-257). Statushouders moeten evenwel belangrijke administratieve en bureaucratische obstakels overwinnen om toegang te krijgen tot voormelde officiële documenten. Het verkrijgen en verlengen van bepaalde documenten blijkt vaak complex te zijn, waarbij administratieve obstakels veel statushouders ervan weerhouden de documenten te verkrijgen die nodig zijn voor de toegang tot fundamentele socio-economische basisrechten zoals toegang tot gezondheidszorg, huisvesting, sociale voorzieningen, de arbeidsmarkt, onderwijs, het openen van een bankrekening en zelfs juridische bijstand (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 4-6, 20 en 22; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

A. Eerste afgifte van een ADET

Volgens de zogenaamde ADET-verordening wordt de beslissing tot toekenning van een ADET in principe opgenomen in de beslissing tot toekenning van de internationale beschermingsstatus die door de asielautoriteiten of door de beroepsinstantie wordt afgegeven. In elk geval moet de beslissing tot toekenning van een ADET aan de begunstigde worden meegedeeld op dezelfde dag als de beslissing inzake het verzoek om internationale bescherming. Dit is overeenkomstig een omzendbrief van het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Ondanks deze regel geeft de Griekse asieldienst op dit moment nog steeds ADET-beslissingen als aparte administratieve handelingen af, die ze samen met de beslissing over de goedkeuring van de asielaanvraag aan de betrokken statushouder meedeelt.

Vervolgens moeten statushouders binnen zes maanden per e-mail een afspraak maken met de Griekse politie om de nodige documenten en vingerafdrukken voor de daadwerkelijke fysieke afgifte van een ADET voor te leggen. De Griekse politie tracht de afspraken binnen 10 dagen na de e-mail vast te leggen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen, met pasfoto's en een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt. Het duurt vervolgens 1 tot 2 maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk verwittigd dat hun ADET gedrukt is en/of klaar is om te worden opgehaald. Wekelijks verschijnen er online lijsten met de zaaknummers waarvan de ADET-kaarten klaar liggen om te worden afgehaald. Er wordt van statushouders verwacht dat zij deze lijsten dagelijks nakijken (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and*

socio-economic rights”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 5-17; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236-239).

B. Fiscaal registratienummer (AFM)

Er moet een onderscheid worden gemaakt tussen personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek indienden en zij die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend.

Sinds 31 december 2020 wordt automatisch een fiscaal registratienummer (AFM) aangemaakt bij het beschermingsverzoek. Personen die na 31 december 2020 een verzoek om internationale bescherming indienen, krijgen bijgevolg automatisch een AFM-nummer wanneer zij hun kaart als verzoeker om internationale bescherming ontvangen. De instanties die belast zijn met de registratie van hun verzoek vervullen de procedure voor de uitgifte van een AFM online en reiken daarbij een AFM-certificaat uit aan de verzoekers. Een statushouder die na 31 december 2020 een beschermingsverzoek indiende, zou in principe een AFM-nummer moeten hebben. Wanneer internationale bescherming wordt verleend, gaat deze AFM mee over naar de ADET.

Na het verkrijgen van internationale bescherming en een verblijfsvergunning moet een statushouder vervolgens een afspraak maken bij het bevoegde belastingkantoor (DOY) om de gegevens van zijn AFM bij te werken. Dit is evenwel niet mogelijk indien de ADET is verstreken. Personen die automatisch een AFM-nummer hebben gekregen, kunnen geen TAXISnet-codes, die noodzakelijk zijn voor transacties met AADE en andere publieke diensten, aanvragen zonder voorafgaandelijk hun gegevens te hebben geactualiseerd bij het belastingkantoor. Aanvragen voor TAXISnet-codes moeten online gebeuren via het AADE-platform dat enkel beschikbaar is in het Grieks. Na de aanvraag wordt een afspraak gemaakt met het bevoegde belastingkantoor om de TAXISnet-codes te ontvangen.

Personen die voor 31 december 2020 een beschermingsverzoek hebben ingediend, die geen AFM-nummer hebben verkregen en wiens ADET nog geldig is, kunnen een AFM-nummer aanvragen via een videogesprek met een medewerker van de bevoegde autoriteit. Ook kan een AFM-nummer aangevraagd worden door een bezoek van de persoon of een gemachtigde aan het plaatselijke belastingkantoor (DOY) in de woonplaats van de statushouder. Bij de registratie bij dit belastingkantoor wordt om een adresbewijs gevraagd. Dit kan een certificaat van een opvanglocatie zijn, een energierekening of een kopie van een huurcontract op naam van de statushouder. Statushouders die dakloos zijn of geen adresbewijs kunnen overleggen, kunnen geen AFM-nummer verkrijgen. Als gevolg hiervan kunnen zij geen belastingaangifte indienen of een belastingverklaring ontvangen.

Een AFM-nummer wordt automatisch gedeactiveerd eens de ADET vervalt en kan niet worden gebruikt tot de ADET wordt verlengd (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 19-20; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 20-21).

C. Afgifte en activering van een AMKA

Een AMKA, dit is een sociale zekerheidsnummer, is vereist voor, onder meer, de toegang tot sociale voorzieningen, de gezondheidszorg en de arbeidsmarkt. Samen met de afgifte van de verblijfsvergunning is de Griekse asiendienst verplicht om statushouders te informeren dat zij voortaan in aanmerking komen voor een AMKA en dat zij binnen één maand de wettelijk vereiste stappen moeten ondernemen om dit nummer aan te vragen (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, 18 september 2025, p. 236). Om een AMKA te verkrijgen, moet de statushouder de Griekse autoriteiten vragen om zijn voorlopig sociale zekerheidsnummer (toegekend aan verzoekers om internationale bescherming om tijdens de behandeling van hun verzoek toegang te krijgen tot de gezondheidszorg, zgn. PAAYPA) om te zetten in een AMKA, een sociale zekerheidsnummer. Deze omzetting gebeurt binnen een maand na de afgifte van de ADET. De omzetting gebeurt niet automatisch maar moet worden gevraagd. Obstakels en langdurige wachttijden voor het verkrijgen van een ADET kunnen de afgifte van een AMKA beïnvloeden en dus ook de toegang voor statushouders tot het gezondheidszorgsysteem.

Sinds de AMKA-verordening van 23 december 2023 is de afgifte van een AMKA vanaf 1 april 2024 gekoppeld aan de voorwaarde van “*een geldige verblijfstitel in het land met toegang tot de arbeidsmarkt*”. De redenering hierachter is dat mensen die hun ADET niet verlengen geen belang meer hebben bij een AMKA, aangezien zij niet meer in Griekenland verblijven en daarom niet meer onder het Griekse sociale zekerheidsstelsel vallen. Deze verordening is ingegeven vanuit de gedachte om arbeidsmigratie en sociale zekerheid aan elkaar te koppelen. Een onbedoeld gevolg is dat de AMKA van statushouders bij het aflopen van hun ADET

wordt gedeactiveerd, ook indien er een verlengingsaanvraag in behandeling is. De aanvraag voor een AMKA moet in persoon gebeuren voor een zgn. KEP (dienstencentrum voor burgers) of e-EFKA (nationaal fonds voor sociale zekerheid). Sinds 22 december 2024 vallen de uitgifte, activering en reactivering van de AMKA evenwel onder de verantwoordelijkheid van het ministerie van Migratie en Asiel.

Sinds 1 april 2024 wordt een AMKA, het sociale zekerheidsnummer, na voorlegging van een geldige ADET, bij een eerste afgifte inactief afgegeven. Om de daarbij horende rechten van o.m. gezondheidszorg en sociale voorzieningen te genieten, moet dit AMKA-nummer vervolgens worden geactiveerd. In tegenstelling tot wat in de wet is bepaald, kunnen statushouders hun AMKA niet onder dezelfde voorwaarden activeren als Griekse burgers. Artikel 6 (5) van de AMKA-verordening bepaalt dat derdelanders hun wettelijk verblijf alsook hun (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland moeten aantonen en stipuleert welke stukken daartoe moeten worden voorgelegd. Wettelijk verblijf wordt in beginsel aangetoond door het voorleggen van een geldig paspoort van een derde land of een geldig reisdocument alsook een geldige verblijfstitel voor Griekenland met recht op toegang tot de arbeidsmarkt. Hierbij moet echter worden opgemerkt dat artikel 6 (5) uitdrukkelijk stipuleert dat statushouders zijn vrijgesteld van het voorleggen van een geldig paspoort of reisdocument, zodat het voorleggen van een geldige ADET in beginsel volstaat als bewijs van wettelijk verblijf (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 23; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening). Een bewijs van (daadwerkelijk) verblijf in Griekenland kan bestaan uit onder meer één van de volgende documenten: een fiscaal woonplaatsattest, eigendomsbewijs, huurovereenkomst, verklaring van gratis concessie of inwoning, verblijfsbewijs in het kader van bepaalde huisvestingsprogramma's, certificaat van verblijf in een studentenaccommodatie,.... Daklozen kunnen dit document vervangen door een certificaat van gebruik van een slaapzaal of een certificaat afgegeven door de gemeentelijke sociale dienst of het gemeenschapscentrum. Gedetineerden moeten een certificaat van detentie overleggen. Daarnaast moeten statushouders ook een bewijs van werk voorleggen, zoals een certificaat van aanwerving van een werkgever (een *“employment hiring certificate from an employer”* in de Engelse vertaling van de reeds geciteerde AMKA-verordening; in het *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”* van september 2024 worden ook de termen *“intentieverklaring van een werkgever”* en *“werkgeversverklaring”* gebruikt), een arbeidsovereenkomst die is *geüpload* in het informatiesysteem van het ministerie van Werkgelegenheid (ERGANI), een verklaring van de bevoegde belastingdienst dat men als zelfstandige is begonnen of een bewijs van studie.

Met deze laatste voorwaarde behandelt de Griekse wet statushouders anders dan Griekse en Unieburgers, voor wie de bovenstaande vereisten alternatief en niet cumulatief gelden.

De eis dat alle statushouders een certificaat van aanwerving van een werkgever of een in ERGANI *geüpload* arbeidscontract of een verklaring van zelfstandig ondernemerschap van de bevoegde belastingdienst moeten indienen voor de activering van de AMKA, heeft tot gevolg dat statushouders die nog niet legaal werken of vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, automatisch worden uitgesloten van toegang tot openbare gezondheidszorg en sociale voorzieningen.

De Griekse ombudsman en de Europese Commissie hebben hierover reeds hun bezorgdheden geuit. Het Griekse ministerie van Migratie en Asiel heeft toegegeven dat een wetswijziging nodig is, die tot nu toe niet is doorgevoerd. Ten slotte zorgt de eis van een 'geldige' verblijfsvergunning (ADET) voor een actieve AMKA voor ernstige problemen in de praktijk, omdat de AMKA automatisch wordt gedeactiveerd op de dag nadat de verblijfsvergunning is verlopen, als deze niet is verlengd of als de internationale of tijdelijke beschermingsstatus is ingetrokken. Dit betekent dat de eventuele lange wachttijden voor de verlenging van de ADET (zie *infra*) onvermijdelijk invloed hebben op de activeringsstatus van de AMKA.

Daarnaast volgt uit artikel 7, lid 1, c) van de AMKA-verordening dat de AMKA eveneens wordt gedeactiveerd wanneer er niet langer sprake is van een actueel verblijf in Griekenland. Een AMKA wordt volgens artikel 8 van de AMKA-verordening gereactiveerd als aan de voorwaarden van artikelen 5 en 6 van de verordening is voldaan (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-24; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 20-22; *Country Report: Greece. Update 2024*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 202, 266-267; nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026 en de vertaling van de AMKA-verordening).

D. Afgifte van reisdocumenten

Het verkrijgen van een reisdocument in Griekenland voor statushouders gebeurt niet automatisch. Dit document kost 84 euro voor volwassenen en 73 euro voor kinderen. Om het te verkrijgen, moeten statushouders bij het bevoegde paspoortbureau van de Griekse politie een afspraak maken om een aanvraag in te dienen. Zij moeten daarvoor alle vereiste documenten (inclusief het betalingsbewijs via een Grieks

online platform) voorleggen, zoals hun geldige ADET, het elektronische betalingsbewijs, en pasfoto's voorleggen. Personen die subsidiaire bescherming genieten, moeten ook een verklaring van hun diplomatieke dienst overleggen waarin wordt bevestigd dat zij geen nationaal paspoort kunnen verkrijgen. Deze stap brengt extra kosten met zich mee. Om te weten of het reisdocument klaar is, moet een lijst worden geraadpleegd die regelmatig online wordt gepubliceerd. Een reisdocument kan alleen persoonlijk worden afgehaald bij het regionaal asielkantoor (RAO) in Athene, Thessaloniki of Kreta ("*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 253-257; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 18-19; Refugee.info Greece, *Travel Documents Greece*).

E. Huisvesting

Van statushouders in Griekenland wordt verwacht dat zij het opvangcentrum waar zij verbleven 30 dagen na het verkrijgen van hun status verlaten en dat zij daarna zelf op zoek gaan naar huisvesting (rapport "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 3).

Het zogenaamde HELIOS-project (*Hellenic Integration Support for Beneficiaries of International Protection*) was in de periode van juli 2019 tot juli 2022 het voornaamste officiële integratieprogramma in Griekenland voor statushouders. Het HELIOS-project werd geïmplementeerd door de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) met de steun van de EU ten bedrage van 60 miljoen euro en de bijstand van verschillende NGO's en lokale besturen. Sinds 1 januari 2022 werden het beheer en de financiering van het HELIOS-project overgenomen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. Dit is tot op heden het belangrijkste integratieproject in Griekenland geweest. Via dit project hebben 47 753 begunstigden van internationale bescherming welkomstcursussen, scholing en ondersteuning bij het vinden van werk gekregen. Het project verleende ook huisvestingssteun en organiseerde activiteiten die mensen hielpen aansluiting te vinden en een bijdrage te leveren aan hun nieuwe gemeenschap. Vanaf de start van het project tot 31 oktober 2024 hebben 10 816 huishoudens actieve ondersteuning in de vorm van huursubsidie ontvangen. Het HELIOS-project liep officieel af op 30 november 2024 en was reeds gestopt met het ontvangen van nieuwe inschrijvingen en het verlenen van de meeste essentiële diensten sinds 1 september 2024.

Het werd vanaf januari 2025 vervangen door het HELIOS+-project, gefinancierd door het Europees Sociaal Fonds (ESF+), om de voortzetting van dit integratieprogramma op lange termijn te waarborgen. Daarnaast werd er ook een Helios Junior programma opgestart. HELIOS+ en Helios Junior zijn twee integratieprogramma's van de IOM, gericht op begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming in Griekenland. Beide programma's zijn mee ontworpen door het Griekse ministerie van Migratie en Asiel. De IOM coördineert de programma's en Griekse NGO's of Griekse afdelingen van internationale NGO's voeren deze in heel het land uit. Het aantal begunstigden, het budget en de looptijd van HELIOS+ liggen per regio vast in toekenningsbesluiten van de nationale overheid. Deze aspecten variëren van regio tot regio. HELIOS+ loopt van 1 januari 2025 tot ten laatste 30 juni 2027. Ook Helios Junior heeft een vastgelegd aantal begunstigden en loopt tot mei 2027. De IOM bepaalt de toelatingscriteria. Dit project sluit volgens de IOM volledig aan bij de Nationale Strategie voor Integratie van de Griekse overheid, maar met een specifieke focus op het verbeteren van de inzetbaarheid op de arbeidsmarkt.

HELIOS+ verstrekt een of meerdere integratiediensten aan begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, met focus op vijf domeinen:

- loopbaanbegeleiding en aansluiting op de arbeidsmarkt via training en contact met werkgevers;
- individuele ondersteuning inzake toegang tot sociale en openbare diensten;
- integratiecursussen met taalonderwijs Grieks en de cursus "*the European way of life*", en vorming in sociale vaardigheden;
- huisvestingsondersteuning voor zelfstandig wonen: met huursubsidies voor maximaal twaalf maanden en een eenmalige bijdrage in de installatiekosten (bijdrage zelfstandig leven), en hulp bij het zoeken van een verblijf;
- gemeenschapsgerichte activiteiten die sociale cohesie en culturele uitwisseling stimuleren.

Statushouders die een huursubsidie ontvangen, moeten verplicht deelnemen aan de vormingen in de volgende drie domeinen: de individuele loopbaanbegeleiding, de individuele ondersteuning bij sociale en openbare diensten en alle integratiecursussen. Zij ontvangen een bijdrage voor zelfstandig leven en een huursubsidiebedrag volgens de grootte van hun huishouden. Statushouders die verhuizen naar een aangewezen gebied buiten de grote steden, krijgen vier extra maandelijks huurtoelagen als aanmoediging.

Op het online platform www.heliospiti.com is betaalbare huisvesting beschikbaar, specifiek bedoeld voor HELIOS+. Het IOM-project *Providing Assistance for Transitioning Housing Solutions* (PATHS) voorziet een

uitbreiding van dit platform, niet alleen in Griekenland maar ook in België en Frankrijk. PATHS wordt gefinancierd door ESF+ en loopt van 1 november 2024 tot 31 oktober 2027. Sommige woningen zijn gekoppeld aan speciale ondersteuningsprogramma's zoals HELIOS+, maar PATHS richt zich in wezen op huisvesting voor alle begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming.

Het HELIOS+-programma richt zich op twaalf van de dertien regio's van het land. Volgens de *factsheet* van de IOM zijn er per 31 juli 2025 acht HELIOS+-centra verdeeld over zes regio's. Er zijn twee centra in Centraal-Macedonië en Kreta en telkens één centrum in Attica, Peloponnesos, Thracië en West-Griekenland. Deze centra zullen de bestaande Integratiecentra voor Migranten (*Kéntro Ensomátosis Metanastón*, KEM) aanvullen en samenwerken met lokale diensten. De IOM zegt te focussen op regio's en gemeenten waar nog geen integratiecentra bestaan. De bestaande KEM's geven aan migranten informatie, vorming, advies en ondersteuning bij integratie, juridische kwesties, sociale diensten en toegang tot de arbeidsmarkt. Ze werken samen met lokale instanties en verwijzen door naar gespecialiseerde diensten. Het personeel bestaat uit onder andere een intercultureel bemiddelaar, een maatschappelijk werker, een migratiejurist en een psycholoog. De website van het ministerie van Migratie en Asiel vermeldt tien KEM's in zes regio's.

Kandidaten voor het Helios+-programma moeten volgens de procedure voldoen aan de drie volgende criteria:

(i) wettelijke status: ze moeten officieel een besluit hebben gekregen van de Griekse asieldienst waarin internationale bescherming is toegekend (vluchtelingenstatus of subsidiaire bescherming), of ze moeten begunstigden zijn van tijdelijke bescherming in Griekenland op basis van het Uitvoeringsbesluit (EU) 2022/382 van de Raad van de Europese Unie, of ze moeten via gezinsherenigingsprocedures met een vluchteling naar Griekenland zijn overgeplaatst volgens de relevante wetgeving, of ze moeten een verblijfsvergunning van gelijke duur hebben als gezinsleden van een begunstigde van internationale bescherming volgens de relevante wetgeving;

(ii) arbeidsstatus: aanvragers moeten op het moment van registratie bij HELIOS+ werkloos zijn, met een geldige werkloosheidskaart van de openbare dienst voor arbeidsvoorziening (*Dimosia Ypiresia Apaschólisis*, DYPA);

(iii) registratietermijn: begunstigden moeten zich binnen een termijn van maximaal 24 maanden registreren vanaf het moment dat zij een bepaalde juridische status hebben gekregen. Iemand die meer dan 24 maanden geleden een van deze beslissingen heeft ontvangen, komt bijgevolg niet in aanmerking. De exacte registratietermijn kan afhankelijk van de regio ook minder dan 24 maanden zijn, want de looptijd van HELIOS+ verschilt van regio tot regio. Verder moeten begunstigden zich uiterlijk zes maanden vóór de einddatum van het betreffende regionale project inschrijven.

Deelname aan HELIOS+ is mogelijk voor een periode van maximaal 18 maanden. De procedure staat in het Arabisch, Frans, Grieks en Oekraïens op de website van IOM. De online brochure over HELIOS+ is beschikbaar in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi/Dari, Frans, Grieks, Oekraïens en Somali. IOM heeft ook een Facebookpagina over HELIOS+. Verder is er een HELIOS+ Helpline via Telegram. De selectie van de deelnemers gebeurt volgens IOM uitsluitend op basis van twee criteria: of iemand voldoet aan de voorwaarden (geschiktheid) en de volgorde van aanmelding. Als het aantal plaatsen in een regio al bezet is, komt men op een wachtlijst ("*finalist*"). Eerdere inschrijvingen blijven geldig. De website en brochures van de IOM maken geen melding van voorrangsgroepen.

Er is een bezorgdheid dat het nieuwe HELIOS+-project lijkt te zijn ontworpen op een kleinere schaal die niet beantwoordt aan de werkelijke behoeften van de vluchtelingenpopulatie in Griekenland ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 2-12; "*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-30; "*Communication on the status of migration management in mainland Greece*", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 12-13).-

Helios Junior richt zich volgens de website van de IOM op voormalige niet-begeleide minderjarigen die legaal in Griekenland verblijven. Niet alleen begunstigden van internationale of tijdelijke bescherming, maar ook geregistreerde asielzoekers met een asielzoekerskaart kunnen zich voor dit programma aanmelden. Over de leeftijdsgrens is de informatie niet eenduidig. Statushouders moeten volledig zelfstandig kunnen functioneren, het individuele integratieplan volgen en mogen geen verslavende middelen gebruiken. Dit programma werkt met voorrangsgroepen. De brochure maakt niet duidelijk welke criteria hierbij prioritair zijn. De brochure en de website van de IOM, respectievelijk in het Grieks en in het Engels, geven duidelijke informatie over de procedure. Er is een folder met informatie in zeven talen: het Arabisch, Engels, Farsi, Frans, Grieks, Somali en Urdu. De IOM stelt dat verschillende instanties mee de aanvraag kunnen indienen, zoals opvangcentra voor niet-begeleide minderjarigen, NGO's, enz.. De startdatum van dit programma is onduidelijk, maar verschillende bronnen geven aan dat het loopt tot mei 2027 ("*COI Focus Griekenland: Helios+ en Helios Junior*", 17 september 2025, Cedoca, p. 13-17).

Het risico voor statushouders in Griekenland om, na de periode van 30 dagen waarin zij hun opvangplaats moeten verlaten na het verkrijgen van internationale bescherming, in een situatie van dakloosheid terecht te komen, is zeer groot. Het is immers zeer moeilijk om binnen die periode van 30 dagen de nodige documenten en middelen te verkrijgen om hun integratie te starten en huisvesting te verkrijgen.

Voor het verkrijgen van een huisvestingstoelage is een verblijf van minstens 5 jaar in Griekenland vereist waardoor statushouders vaak niet aan deze voorwaarde voldoen. Zelfs statushouders die het HELIOS-programma hebben doorlopen, dreigen opnieuw dakloos te worden nadat hun huurtoeslag is geëindigd, gelet op obstakels van discriminatie en gebrek aan betaalbare huisvesting. Bovendien ontvangen statushouders bij terugkeer naar Griekenland geen informatie over de nodige procedures om hun rechten aldaar als statushouder te doen gelden.

Statushouders kunnen toegang krijgen tot tijdelijke opvangcentra voor daklozen. De toegang tot deze opvangcentra kan voor statushouders door tal van factoren in de praktijk echter beperkt zijn, bijvoorbeeld omdat sommige centra alleen mensen accepteren die Grieks of Engels spreken, omdat naast geldige documenten zoals een verblijfsvergunning, AFM en AMKA, medische onderzoeken op huidziekten, röntgenfoto's van de borstkas en een psychiatrische evaluatie een vereiste zijn voor toegang tot alle opvangcentra en omdat deze centra hun volledige capaciteit al bijna hebben bereikt (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 29-33; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 257-261).

De Raad merkt op dat er weinig studies beschikbaar zijn over dakloosheid bij statushouders in Griekenland.

Het UNHCR is echter in februari 2022 een databank opgestart om een nauwkeurig en actueel beeld te geven van de situatie van statushouders in Griekenland. Deze databank bevat gegevens over een vijftiental elementen (profiel van de begunstigden, demografie, werk, toegang tot onderwijs, taal, huisvesting, financiële middelen, kwetsbaarheid, gezondheidszorg,...) die zijn verzameld in samenwerking met verschillende organisaties die actief zijn op het asieldomijn in Griekenland (*Greek Council for Refugees*, IOM, Caritas Griekenland, Intersos Hellas,...) alsook met verschillende gemeenten, met als doel een gevarieerde steekproef te verkrijgen, bestaande uit mannen en vrouwen van verschillende leeftijden en met verschillende noden over het gehele Griekse grondgebied (zie de rubriek "ABOUT" van de databank). Door in deze databank de periode van 1 januari 2024 tot 31 december 2024 te selecteren en zich te beperken tot statushouders, verschijnen er gegevens over de steekproef van 548 personen waarnaar wordt verwezen in het document *"Key Findings on 2024 Protection Monitoring of Refugees in Greece"* van maart 2025, via consulteerbare weblink verstrekt door de verwerende partij in haar aanvullende nota (document dat op pagina 1 een *hyperlink* naar de volledige database bevat).

Uit deze gegevens blijkt dat binnen deze steekproef 240 personen zelf in een woning voorzien of een woning huren, 102 personen aangeven in CCAC/RIC-centra op de eilanden te wonen, 55 personen bij anderen als gast verblijven, 33 personen in opvanglocaties op het vasteland wonen, 32 personen worden gehuisvest door particulieren in ruil voor het leveren van diensten, 22 personen verblijven in veilige opvangvoorzieningen, 16 personen ontvangen hulp via de HELIOS-huurtoeslag, 14 personen zijn dakloos (inclusief het verblijf in kraakpanden), 8 personen zijn eigenaar van hun woning, 7 personen hebben huisvesting verstrekt via een kerk of religieuze organisatie, 7 personen wonen in huisvesting ter beschikking gesteld door middenveldorganisaties, 7 personen geven aan in een 'overige' categorie te wonen, en tenslotte verblijven er 4 in een hotel (zelf betaald) (vrije vertaling uit de database met volgende gegevens: *"240 self-accomodated/renting, 102 CCAC/RIC (islands), 55 Hosted by others, 33 Site (mainland/CFTAAS), 32 Accomodation provided by individuals in exchange of services, 22 Safe Shelter, 16 HELIOS rental subsidy beneficiary, 14 Homeless (including in squat), 8 owned accomodation, 7 accomodation provided by church/religious org., 7 Accomodation provided by civil society, 7 other, 4 Hotel (paid by myself) »*).

Hoewel de Raad enige waarde toekent aan dergelijke gegevens wegens de organisaties die betrokken zijn bij het verzamelen van de informatie in deze databank, erkent hij dat deze studie zeer beperkt is van omvang, dat de gebruikte selectiemethode niet duidelijk is en dat deze studie niet als representatief kan worden beschouwd. Hoewel deze studie enige indicatie geeft over de verschillende vormen van huisvesting of de afwezigheid ervan onder statushouders, moet ze dan ook met de nodige voorzichtigheid en waakzaamheid worden begrepen.

F. Arbeidsmarkt

Wat de toegang tot de arbeidsmarkt betreft, voorziet de Griekse wet in een volledige en automatische toegang tot werk voor statushouders onder dezelfde voorwaarden als de nationale onderdanen, zonder de verplichting om een werkvergunning te verkrijgen.

In de praktijk moeten statushouders beschikken over een geldige ADET, een geldig AFM-nummer en een geldig AMKA-nummer.

Enkel RSA/PRO ASYL stelt dat tevens een actieve AMKA nodig is. Om deze reden betoogt RSA/PRO ASYL dat de Griekse wetgeving een cirkelredenering hanteert waarbij toegang tot basisrechten als minimumvoorwaarde voor integratie in de gastsamenleving en de zoektocht naar werk in feite afhankelijk is van reeds verzekerd werk (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 24 en 34, zie ook de door verzoeker bijgebrachte brief van RSA van 16 januari 2026).

In de andere recente bronnen wordt evenwel niet bevestigd dat een actieve AMKA nodig is om toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt. In het AIDA-rapport van september 2025 wordt hierover geen melding gemaakt (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262). Het verslag *"Feitenonderzoek"* stelt dan weer dat statushouders in de praktijk naast een ADET in het bezit dienen te zijn van een AMKA-nummer voor de afdracht van sociale lasten en een AFM om legaal arbeid in loondienst te verrichten (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 38).

In zijn antwoord per e-mail van 22 december 2025 op een vraag tot verduidelijking vanwege de commissaris-generaal, stelt het hoofd van de Griekse asieladministratie, de heer M.K., dat statushouders met een geldige ADET het recht hebben om te werken onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen, mits zij in het bezit zijn van een AMKA-nummer. Volgens hem vereist de betrokken wetgeving niet dat de AMKA geactiveerd moet zijn, aangezien dat niet mogelijk zou zijn voor personen die voor het eerst werken (nota commissaris-generaal over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026). Daarnaast is voor een eerste tewerkstelling een registratie bij een zgn. e-EFKA vereist (nota over de AMKA wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026). De Brief van de Europese Commissie waarnaar verwezen wordt in de aanvullende nota van verzoeker dateert van voor de inwerkingtreding van de nieuwe AMKA-wetgeving en deze toelichting door de Griekse asieladministratie. Pas sinds de inwerkingtreding van deze nieuwe wetgeving wordt de AMKA gedesactiveerd afgegeven (*"Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland"*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 21)

Gelet op het geheel van de bronnen die voorliggen kan in de huidige stand van zaken worden besloten dat een actieve AMKA geen voorwaarde is om in Griekenland legaal te kunnen werken. Een AMKA-nummer volstaat.

Verder is de registratie bij een zgn. e-EFKA nodig om een AMA te bekomen. Een AMA is een sociaal verzekeringsnummer voor werk / sociale afdrachten. Uit de landeninformatie blijkt dat indien een statushouder voor het eerst gaat werken, ook een AMA (National Insurance Number) vereist is. Deze ontvangt de statushouder na registratie bij het register van Insured Persons of the National Social Security Fund (ΕΦΚΑ / EFKA). Om een AMA te bekomen zijn volgens het Verslag Feitenonderzoek naar de situatie van statushouders in Griekenland de volgende documenten nodig: verblijfsvergunning, werkgeversverklaring (formulier E3), AFM, AMKA, adresbewijs, bankrekeningnummer (Verslag Feitenonderzoek naar de situatie van statushouders in Griekenland, p. 38). Refugee.Info vermeldt dezelfde vereiste documenten. Deze recente bronnen maken geen melding van de vereiste van een geactiveerd AMKA-nummer om een AMA te bekomen of specifieke problemen van toegang tot EFKA voor statushouders. Waar RSA verwijst naar de brief van de Europese Commissie van december 2023 en de daarin opgesomde obstakels en problemen met betrekking tot de toegang tot e-EFKA's dient opnieuw te worden vastgesteld dat deze brief dateert van voor de nieuwe AMKA-verordening en de hoger vermelde toelichting, dat in de recente bronnen geen melding wordt gemaakt van dergelijke problemen en dat verzoeker geen informatie bijbrengt waaruit kan blijken dat deze problemen in 2026 nog actueel zouden zijn.

Verder moet rekening worden gehouden met hoge werkloosheidscijfers en extra obstakels als gevolg van de concurrentie met Griekssprekende werknemers, waarbij onderdanen van derde landen oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheidsstatistieken. Veel statushouders zijn werkzaam in de informele economie, waardoor zij geen toegang hebben tot de sociale zekerheid, kwetsbaarder zijn en in bepaalde gevallen aan boetes worden blootgesteld (*"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 261-262).

In de mededeling van de Commissie kan nog worden gelezen:

"De capaciteit van het Griekse directoraat voor maatschappelijke integratie is versterkt door middel van het instrument voor technische ondersteuning van de Commissie, in het bijzonder met betrekking tot het ontwerp, de ontwikkeling en de invoering van hervormingen op het gebied van integratie. Bovendien is het ministerie van Migratie en Asiel bezig met het ontwerp van een onlineplatform voor sociale inclusie om de toegang van derdelanders tot de Griekse arbeidsmarkt te vergemakkelijken. Dit is een aanvulling op andere

initiatieven om de integratie van begunstigden van internationale bescherming op de arbeidsmarkt te bevorderen.

Ook een project dat steunt op de herstel- en veerkrachtfaciliteit en sinds de tweede helft van 2022 wordt uitgevoerd, bereidt vluchtelingen voor op toetreding tot de arbeidsmarkt en bevordert samenwerking met bedrijven en andere belanghebbenden. Andere integratie-initiatieven zijn onder meer speciale banenbeurzen voor lokale werkgevers en begunstigden van internationale bescherming in de opvang- en identificatiecentra (georganiseerd in samenwerking met de UNHCR en de IOM) en het opzetten van centrale contactpunten om derdelanders informatie te verschaffen en gespecialiseerde diensten te bieden (door ESF+ gefinancierde centra voor integratie van migranten). Deze initiatieven leiden tot samenwerkingen en netwerken die begunstigden helpen contact te leggen met diensten en programma's voor maatschappelijke integratie en geven uitvoering aan activiteiten in het kader van maatschappelijke integratie die de sociale cohesie bevorderen.

Het ministerie van Migratie en Asiel heeft meer initiatieven op dit gebied aangekondigd, zoals de integratiebureaus in opvangfaciliteiten en speciale projecten uit hoofde van het Zwitsers-Griekse samenwerkingsprogramma 2023-2026. Bovendien werken de autoriteiten aan aanvullende integratiemaatregelen, met financiering die in de programmeringsperiode 2021-2027 beschikbaar is via het Europees Sociaal Fonds+.

De UNHCR is actief betrokken bij gerichte activiteiten om de integratie van vluchtelingen te bevorderen, met behulp van proefprojecten zoals een project in het kader van autorijden en verkeersveiligheid, taalcursussen voor volwassen vluchtelingen op de eilanden en hulp aan personen met een handicap bij het verkrijgen van toegang tot sociale voorzieningen. Het door de UNHCR beheerde ADAMA-centrum is een plek waar begunstigden praktische hulp, advies en bijstand kunnen krijgen bij het vinden van hun weg op de Griekse arbeidsmarkt. Daarnaast zijn er verschillende initiatieven op lokaal niveau, zoals de raden voor integratie van migranten en vluchtelingen, die verschillende gemeenten in het leven hebben geroepen om activiteiten te ontplooiën die burgerparticipatie mogelijk maken. Verschillende steden hebben het netwerk van steden voor integratie opgezet, dat informatie over goede praktijken voor de integratie van migranten en vluchtelingen plant, organiseert, invoert en uitwisselt. De gemeente Athene heeft het Atheens coördinatiecentrum voor migranten- en vluchtelingenkwesties opgericht om de samenwerking tussen de stad Athene en het maatschappelijk middenveld, internationale organisaties en de centrale overheid te vergemakkelijken" ("Communication on the status of migration management in mainland Greece", Europese Commissie, 4 april 2025, p. 14-15).

G. Sociale voorzieningen

Wat de toegang tot sociale voorzieningen betreft, genieten statushouders toegang tot sociale voorzieningen zonder dat er onderscheid wordt gemaakt tussen vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten. Een belangrijke ontwikkeling in 2024 was de belemmering van de toegang tot alle sociale uitkeringen, aangezien de activering van de AMKA, die voor het verkrijgen van deze uitkeringen vereist is, afhankelijk is van het bestaan van een geldig arbeidscontract, een certificaat van aanwerving van een werkgever (intentieverklaring of werkgeversverklaring) of zelfstandig ondernemerschap. Statushouders die vanwege hun gezondheidstoestand niet kunnen werken, worden uitgesloten van toegang tot sociale voorzieningen, wat in strijd is met artikel 29 van de Griekse Asielwet, aangezien het bezit van een actief AMKA-nummer noodzakelijk is voor toegang tot sociale uitkeringen van de Organisatie voor Welzijnsuitkeringen en Sociale Solidariteit. Daarnaast zouden statushouders dezelfde rechten moeten genieten en de nodige sociale voorzieningen krijgen volgens de voorwaarden die gelden voor Griekse onderdanen, zonder discriminatie.

Uit de informatie blijkt dat de voorwaarden met betrekking tot de verblijfsduur waarvan de toekenning van talrijke sociale tegemoetkomingen afhankelijk is, geen rekening houden met de bijzondere situatie van begunstigden van internationale bescherming. Dit heeft een verschil in behandeling tot gevolg tussen begunstigden van internationale bescherming en Griekse onderdanen, waarbij statushouders *de facto* worden uitgesloten van verschillende vormen van sociale bijstand. Om in aanmerking te komen voor sociale uitkeringen in Griekenland, moet een statushouder minstens vijf jaar legaal en permanent in Griekenland hebben gewoond, maar afhankelijk van de sociale uitkering kan deze vereiste worden uitgebreid tot meer dan tien jaar permanent legaal verblijf. Dit is onder meer het geval voor de huisvestingstoelage (waarvoor een legaal en duurzaam verblijf van vijf jaar in Griekenland is vereist), de geboortetoelage (toegankelijk voor alle moeders die twaalf jaar lang ononderbroken legaal op Grieks grondgebied verblijven), de maandelijkse kinderbijslag (toegankelijk voor wie vijf jaar permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft), invaliditeitsuitkeringen (die een onderzoek door een accreditatie-centrum vereisen waaruit blijkt dat wie om betaling van deze uitkeringen verzoekt voor ten minste 67% arbeidsongeschikt is), evenals uitkeringen voor niet-verzekerde gepensioneerden (toegankelijk voor wie vijftien jaar lang permanent en ononderbroken in Griekenland verblijft). Deze *de facto* uitsluiting van statushouders van de toegang tot bepaalde sociale

uitkeringen is het gevolg van een politieke keuze van de Griekse autoriteiten die, gezien de strekking van de informatie over deze kwestie, niet lijkt te zullen veranderen.

De Europese Commissie heeft bijgevolg in januari 2023 een aanmaningsbrief aan Griekenland gestuurd (INFR(2022)2044) wegens niet-omzetting van alle bepalingen uit de Richtlijn 2011/95/EU. De Europese Commissie is hiermee een inbreukprocedure gestart tegen Griekenland, mede wegens verschillende obstakels die statushouders ervaren in hun toegang tot de sociale voorzieningen, zoals bepaald in artikel 29 van de Richtlijn 2011/95/EU. Het vereiste van een arbeids- en verblijfsverleden in Griekenland om aanspraak te kunnen maken op sociale voorzieningen behelst volgens de inbreukprocedure mogelijk een ongerechtvaardigd onderscheid tussen statushouders en Griekse staatsburgers of inwoners van Griekenland ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 23). Na beoordeling van het Griekse antwoord is de Commissie van mening dat Griekenland zijn verplichtingen uit hoofde van de Richtlijn 2011/95/EU niet is nagekomen en heeft zij daarom besloten om in mei 2025 een met redenen omkleed advies uit te brengen wegens niet-naleving van bepaalde bepalingen uit deze richtlijn. De Commissie stelt daarbij dat een volledige naleving van de Richtlijn 2011/95/EU essentieel is voor het goed functioneren van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel. Het hoofddoel van deze richtlijn is enerzijds te verzekeren dat de lidstaten gemeenschappelijke criteria toepassen voor de identificatie van personen die werkelijk bescherming behoeven en anderzijds ervoor te zorgen dat deze personen in alle lidstaten over bepaalde minimumvoordelen kunnen beschikken. Na het uitsturen van dit met redenen omkleed advies, heeft Griekenland twee maanden tijd om te reageren en de nodige maatregelen te nemen. Niet-naleving hiervan kan de Commissie ertoe doen besluiten de zaak aan het Hof van Justitie van de Europese Unie voor te leggen. Uit dit alles blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie, Griekenland nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de Unierechtelijke normen te voldoen ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 22-27; "*Country Report: Greece. Update 2024*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 202 en p. 264-265; zie informatie over inbreukprocedure via de consulteerbare weblinks in de tweede aanvullende nota van de verwerende partij).

Tot op heden ligt geen informatie voor met betrekking tot het eventuele inleiden van een zaak bij het Hof van Justitie. Minstens blijkt dat meer dan drie jaar na de aanmaningsbrief van de Europese Commissie Griekenland in mei 2025 nog steeds geen stappen heeft ondernomen om aan de EU-normen te voldoen.

Er bestaat geen specifieke uitkering voor statushouders om hun toegang tot het socialezekerheidsstelsel te garanderen. De financiële tegemoetkoming die verzoekers om internationale bescherming ontvangen en die wordt beschouwd als onderdeel van de materiële hulp die hen in die hoedanigheid is toegekend (zgn. '*cash assistance*'), wordt automatisch niet meer uitbetaald maar direct stopgezet van zodra de bank op de hoogte wordt gesteld van de beslissing om de verzoeker een internationale beschermingsstatus te verlenen, zelfs wanneer deze beslissing nog niet aan deze verzoeker werd meegedeeld ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 25).

Het gegarandeerde minimuminkomen (een toelage van 216 euro per huishouden met een aanvulling voor elke extra volwassene (108 euro) of kind (54 euro) is formeel toegankelijk voor statushouders. Er zijn echter meerdere cumulatieve voorwaarden waaraan moet worden voldaan. Daardoor worden in de praktijk veel statushouders uitgesloten, zoals individuen of gezinnen die door gebrek aan financiële middelen gedwongen worden om in te trekken bij personen of huishoudens die boven de armoedegrens leven, daklozen die geen dakloosheidsattest kunnen voorleggen of mensen die in kraakpanden of in informele vluchtelingenkampen wonen of die informeel naar kennissen verhuizen om te voorkomen dat ze op straat moeten leven. Op dezelfde manier geven de bevoegde Griekse autoriteiten (die geen tolkendiensten hebben en daarom niet kunnen communiceren met mensen die geen Grieks of Engels spreken) alleen dakloosheidsbewijzen uit aan mensen die formeel aantonen dat ze voldoen aan andere voorwaarden voor toegang tot sociale rechten – waaronder het bezit van verblijfsdocumenten – zodat in de praktijk veel daklozen geen toegang hebben tot het gegarandeerde minimuminkomen. Ook mensen die subsidies ontvangen in het kader van het HELIOS-woonbijstandsprogramma worden uitgesloten van dit minimuminkomen. Om een gegarandeerd minimuminkomen aan te vragen, moeten statushouders in het bezit zijn van een geldige ADET, AFM, TAXISnet-codes, een belastingverklaring en een AMKA, alsook een bankrekening hebben ("*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*", RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 27-28; "*Country Report: Greece. Update 2025*", AIDA/ECRE, september 2025, p. 265).

H. Gezondheidszorg

Iedere statushouder in Griekenland heeft recht op gratis toegang tot primaire, secundaire en tertiaire gezondheidszorg onder dezelfde voorwaarden als Griekse onderdanen.

De wet 4368/2016 voorziet in het recht op gratis toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. De gezondheidszorg bestaat uit toegang tot publieke gezondheidszorg (openbare ziekenhuizen, openbare medische centra, gezondheidscentra, gemeentelijke klinieken) en sluit dus toegang tot private zorgaanbieders uit.

Artikel 33 van de wet 4368/2016 garandeert gratis gezondheidszorg voor niet-verzekerde personen en kwetsbare groepen, wat betekent dat de Griekse overheid voorziet in de dekking van de medische kosten. De begunstigden die beroep kunnen doen op deze gratis gezondheidszorg worden nader omschreven in artikel 33, lid 2. Uit artikel 33, lid 2 onder c), punt ix) volgt dat hieronder vallen *“personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), die een geldige verblijfsvergunning hebben of wachten op een beslissing over een aanvraag tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging, of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat”* (vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 5 januari 2026, met Franstalige vertaling van artikel 33 van de wet 4368/2016: *“ix) les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou contentieux existe”*).

Artikel 33, lid 3 stipuleert dat de begunstigden in het bezit moeten zijn van een AMKA-nummer. Bijgevolg hebben administratieve belemmeringen met betrekking tot de afgifte van een AMKA directe gevolgen voor de toegang voor statushouders tot gratis openbare gezondheidszorg in Griekenland (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”* van RSA/PRO ASYL van maart 2025, p. 35). Een statushouder zonder AMKA-nummer valt aldus niet onder artikel 33 van de wet 4368/2016.

In een omzendbrief van 3 november 2025 wordt gesteld dat als gevolg van de hervorming van de AMKA-verordening, de begunstigden onder artikel 33, lid 2, onder c) van de wet 4368/2016 geen actieve AMKA moeten voorleggen om toegang te krijgen tot ziekenhuiszorg en medisch-farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen, op voorwaarde dat, al naar gelang het geval, de volgende bewijsstukken worden overgelegd:

“(…)

ix) Personen die internationale bescherming genieten (erkende vluchtelingen en personen die subsidiaire bescherming genieten) en staatlozen en hun familieleden (echtgenoten en minderjarige of ten laste komende kinderen), ongeacht of zij in het bezit zijn van een geldige verblijfsvergunning of dat er een beslissing in behandeling is betreffende een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus of een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van de beslissing tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7)”

(vrije vertaling, zie nota verwerende partij over de AMKA-wetgeving in Griekenland van 16 januari 2026, met Franstalige vertaling van deze omzendbrief: *“ix) Les bénéficiaires d'une protection internationale (réfugiés reconnus et bénéficiaires d'une protection subsidiaire) et les apatrides et les membres de leur famille (conjoint et enfants mineurs ou à charge) qu'ils soient titulaires d'un permis de séjour en cours de validité ou qu'une décision soit en attente concernant une demande de renouvellement du statut de protection internationale ou un recours administratif ou judiciaire contre une décision de rejet de la demande de renouvellement ou à tout moment où le droit à un recours administratif ou judiciaire existe: Une attestation écrite de décision de report d'éloignement en application des dispositions du parag. 4 de l'article 24 de la loi n° 3907/2011”*).

In haar nota van 16 januari 2026 over de AMKA-wetgeving betoogt de verwerende partij als volgt:

“Wat de omzendbrief toevoegt, is dat bij gebrek aan een actieve A.M.K.A., voor begunstigden van internationale bescherming (punt ix van de wetgeving) toegang tot gezondheidszorg mogelijk is op vertoon van: - (a) Een geldige ADET; OF - (b) Een attest van aanvraag tot verlenging van de status; OF - (c) een administratief of gerechtelijk beroep tegen een beslissing tot afwijzing van het verzoek tot verlenging of op elk moment waarop het recht op administratief of gerechtelijk beroep bestaat: een schriftelijke verklaring van het besluit tot uitstel van verwijdering overeenkomstig de bepalingen van lid 4 van artikel 24 van wet nr. 3907/2011 (A 7). Deze bijkomende duiding in de wetgeving van november 2025, bevestigt de conclusies van het CGVS dat een begunstigde van internationale bescherming in Griekenland toegang heeft tot

publieke gezondheidszorg, ook indien deze persoon niet in het bezit is van een actieve A.M.K.A. Deze wetgeving stelt namelijk expliciet dat voor specifieke categorieën van personen het bezit van een actieve A.M.K.A.- vergunning niet vereist is voor het verlenen van verpleegkundige en medisch farmaceutische zorg in openbare gezondheidsinstellingen. De begunstigde van internationale bescherming dient aan te tonen dat hij in het bezit is van een (a) geldige ADET, of (b) een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft aangevraagd. Het AIDA rapport van september 2025 (https://asylumineurope.org/wp-content/uploads/2025/09/AIDA_GR_2024-update.pdf, p. 24 en 236) duidt namelijk dat om een hernieuwing van de verblijfsvergunning af te leveren, een 'attestation of application status' wordt afgeleverd. Wat betreft de schriftelijke verklaringen aangaande het uitstel tot verwijdering (c) (postponment of removal), blijkt uit artikel 23 en 24 van de Griekse asielwet (Law 3907/2011, in het Engels beschikbaar op: <https://www.refworld.org/legal/legislation/natlegbod/2011/en/78894>) dat een verklaring aangaande en uitstel tot verwijdering enkel van toepassing is voor personen die een terugkeerbesluit (return decision) hebben ontvangen, en aldus in het kader van de beroepsprocedure tegen een negatieve beslissing, uitstel vragen van hun verwijdering van het grondgebied. Dit is niet van toepassing voor begunstigden van internationale bescherming die in het bezit zijn van een geldige ADET of een attest ter verlenging van hun status."

De Raad kan de verwerende partij echter niet bijtreden in deze interpretatie. Er is een duidelijk verschil in terminologie en inhoud tussen een "geldige verblijfsvergunning" ("permis de séjour en cours de validité"), "een verzoek tot verlenging van de internationale beschermingsstatus" ("demande de renouvellement du statut de protection internationale") en een "attestation of application status" dat slaat op een ontvangstbevestiging van een aanvraag tot verlenging van de verblijfsvergunning ("Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19).

Dat de Griekse overheden deze begrippen door elkaar zouden gebruiken maar dat steeds de verlenging van de verblijfsvergunning wordt bedoeld, is een loutere bewering van de verwerende partij die zij niet verder onderbouwt en dit blijkt in elk geval niet uit de terminologie in de door de commissaris-generaal bijgebrachte Franse vertaling.

Zonder bijkomende bronnen die de lezing van de verwerende partij bevestigen, kan voornoemde interpretatie niet zonder meer worden bijgetreden. Overigens moet worden opgemerkt dat de verwerende partij zelf in haar nota verwijst naar "een attest dat aantoont dat de verzoeker een verlening van zijn ADET heeft gevraagd" (eigen onderlijning), wat uiteraard niet hetzelfde is als een verlenging van de ADET en zou impliceren dat enkel de initiële periode na de beslissing tot toekenning van internationale bescherming tot de eerste afgifte van de ADET hierdoor zou gedekt zijn.

In deze stand van zaken blijkt dan ook dat statushouders met een AMKA-nummer, die evenwel die nog niet werken of niet kunnen werken omwille van hun gezondheidstoestand of leeftijd (bijvoorbeeld ouderen) en dus hun AMKA niet kunnen activeren, in principe worden uitgesloten van gratis toegang tot de publieke gezondheidszorg.

Dit neemt niet weg dat een statushouder zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet geheel verstoken zal zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar deze is beperkt tot enkel spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat hij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaat: "If you do not have an AMKA, but you have a prescription from a doctor at a public hospital or medical centre, even if it is hand written, you can get your medicines for free from the pharmacy at the hospital where the doctor provided the prescription" (UNHCR Greece, "Living In Greece – Access to healthcare", beschikbaar op: <https://help.unhcr.org/greece/living-in-greece/access-to-healthcare>; "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 49-51). Statushouders zonder actieve AMKA die niet in een opvangfaciliteit verblijven en een afspraak willen maken in een ziekenhuis, wordt aangeraden daarvoor een beroep te doen op een NGO. Psychologische en psychiatrische gezondheidszorg is ook deels gedekt: mensen die noch een voorlopig sociale zekerheidsnummer (PAAYP), noch een sociaalzekerheidsnummer (AMKA) hebben, kunnen gratis psychiatrische en neurologische geneesmiddelen krijgen als deze worden voorgeschreven door een psychiater of neuroloog die werkzaam is in een openbaar of particulier ziekenhuis en/of in lokale eerstelijnszorginstellingen of -centra (Refugee.info Greece, "Health care without a social security number (PAAYP or AMKA)" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985632313623>; alsook de referentie via consulteerbare weblink naar Refugee.info Greece, "Health insurance" beschikbaar op <https://greece.refugee.info/en-us/articles/4985624835479>, waarnaar wordt verwezen in voetnoten 89-90, 96-97 en 320 van "Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland", september 2024, p. 21, 51, alsook in de eerste aanvullende nota van verzoeker).

NGO's beheren ook medische centra en poliklinieken die verschillende medische diensten aanbieden aan statushouders, waaronder medische en psychologische hulp, psychosociale ondersteuning en begeleiding.

Daarnaast hebben veel gemeenten medische centra waar statushouders en asielzoekers, ook degenen zonder AMKA, gebruik van kunnen maken (“*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51, 67; “*Communication on the status of migration management in mainland Greece*”, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 4, 7-8, 12).

De toegang tot de gezondheidszorg wordt in de praktijk belemmerd door een aanzienlijk tekort aan middelen en capaciteit voor zowel buitenlanders als de lokale bevolking. Afhankelijk van de benodigde zorg is er gewoonlijk een wachttijd van enkele weken of maanden. Dit is het gevolg van het bezuinigingsbeleid dat in Griekenland wordt gevoerd. De taalbarrière blijft het belangrijkste obstakel voor de toegang tot de gezondheidszorg voor statushouders. Afspraken in de publieke gezondheidszorg worden gemaakt via een betalend telefoonnummer dat uitsluitend in het Grieks of Engels verloopt. Een afspraak kan ook online worden gemaakt, maar dan enkel in het Grieks. Wie geen Grieks of Engels spreekt, heeft dus geen directe toegang tot de openbare gezondheidszorginstellingen. Bovendien blijven ziekenhuizen in de regio Attica kampen met aanzienlijke tekorten aan tolkendiensten om met buitenlandse patiënten te communiceren (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 35; “*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*”, september 2024, p. 49-51; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 209, 266-268).

I. Verlenging van een ADET

Naast de algemene uitdagingen voor statushouders in Griekenland zien terugkerende statushouders, wiens ADET vervallen is, zich gesteld voor bijkomende administratieve en praktische uitdagingen. Uit de door beide partijen verstrekte informatie blijkt dat de verlenging van een ADET van statushouders die vanuit een andere lidstaat van de Europese Unie naar Griekenland terugkeren uiterst moeilijk kan zijn en dat deze situatie maanden kan aanhouden.

In beginsel moeten verzoeken om verlenging van een ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asieldienst worden ingediend. Wanneer de verblijfsvergunning te laat wordt verlengd zonder goede reden, wordt een boete van 100 euro opgelegd. In een omzendbrief wordt toegelicht wat goede redenen kunnen zijn. In de praktijk is deze boete nog nooit opgelegd (“*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7; “*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236). Statushouders die niet langer over een geldige ADET beschikken, kunnen te maken krijgen met zeer lange wachttijden voor de verlenging van de verblijfsvergunning en andere noodzakelijke documenten voor de effectieve uitoefening van hun rechten als statushouder. Bovendien lopen statushouders na terugkeer uit een andere lidstaat een groot risico om voor langere tijd dakloos te worden. Als de ADET vervalt, worden de AFM en de AMKA automatisch gedeactiveerd waardoor een risico ontstaat dat een statushouder bepaalde rechten verliest, zoals uitkeringen verbonden aan tewerkstelling dan wel werkloosheid of toegang tot gezondheidszorg.

Het al dan niet hebben van een geldige ADET is dus een belangrijke factor voor de beoordeling van het risico voor statushouders in Griekenland om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht te komen. Dit geldt ook voor statushouders die terugkeren uit een andere EU-lidstaat. Het ontbreken van een geldige ADET kan voor statushouders die naar Griekenland terugkeren een aanzienlijk obstakel vormen voor de uitoefening van hun rechten als statushouder in dit land en moet daarom in aanmerking worden genomen bij een toekomstgerichte beoordeling van de te verwachten levensomstandigheden van de verzoeker als persoon die internationale bescherming geniet bij terugkeer naar Griekenland.

Uit de informatie waarover de Raad beschikt, blijkt dat de aanvragen om verlenging via het versturen van een standaardformulier per e-mail bij de asielautoriteiten moeten worden ingediend, samen met een digitale pasfoto, en dat de beslissing over de gevraagde verlenging ook per e-mail aan de aanvrager wordt ter kennis gebracht. Statushouders ontvangen geen bevestiging dat hun e-mail met verlengingsaanvraag werd ontvangen en/of geregistreerd (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239; “*Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights*”, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 7-9).

Omdat er in dit stadium geen rechtsbijstand wordt geboden, kunnen statushouders die analfabeet zijn en/of niet over de nodige technische vaardigheden beschikken moeilijkheden ondervinden bij het aanvragen van de verlenging van hun verblijfsvergunning (“*Country Report: Greece. Update 2024*”, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236).

De Griekse wetgeving voorziet dat de registratie van de verlengingsaanvraag normaliter op dezelfde dag als de ontvangst ervan moet gebeuren. Begin 2024 deelde de Griekse asieldienst mee dat de registratie ten laatste plaatsvindt 5 dagen na de ontvangst van de verlengingsaanvraag, maar RSA stelt vast dat de loutere registratie vaak deze termijn overschrijdt. Het loutere registreren en *uploaden* van de verlengingsaanvragen in de databank voor verblijfsvergunningen (zgn. “*Alkyoni II*”) kan twee weken tot zelfs maanden in beslag

nemen. Zodra de verlengingsaanvraag is ingediend, moeten de Griekse autoriteiten de nodige controles uitvoeren, zoals het nagaan van het verleden en de achtergrond van de aanvrager in het kader van de openbare orde of nationale veiligheid (antecedentenonderzoek), alvorens een beslissing te nemen. Gezien het aantal verlengingsaanvragen, het gebrek aan personeel bij de asielinstanties en de lange duur van het onderzoek door de politieke en gerechtelijke autoriteiten naar het verleden van de aanvrager, kan deze fase van de procedure volgens informatie van de Griekse asiel dienst van februari 2025 twee maanden duren, tenzij verder onderzoek nodig is. Tijdens deze wachtperiode ondervinden statushouders dus grote moeilijkheden bij de toegang tot diensten zoals sociale voorzieningen en gezondheidszorg of tot de arbeidsmarkt, waardoor zij *de facto* in een preciaire situatie kunnen terechtkomen.

Als statushouders een e-mail ontvangen waarin hen de beslissing tot toekenning van de gevraagde verlenging van hun verblijfsvergunning wordt meegedeeld, moeten zij binnen de zes maanden online een afspraak maken met de bevoegde diensten van de Griekse politie om de nodige documenten voor de daadwerkelijke afgifte van een ADET neer te leggen, zoals pasfoto's, een plechtige verklaring in het Grieks waaruit hun verblijfplaats blijkt, en vingerafdrukken. Indien zulke afspraak niet binnen de zes maanden wordt gemaakt, moet de Griekse asiel dienst een nieuwe beslissing nemen. Hier geldt een gemiddelde wachttijd van tien dagen. Statushouders moeten vervolgens in persoon op hun afspraak verschijnen. Nadat hij de gevraagde documenten heeft neergelegd, ontvangt de statushouder een bevestigingsdocument met een barcode. Het duurt vervolgens gemiddeld één tot twee maanden vooraleer de ADET effectief kan worden afgehaald. Statushouders worden niet persoonlijk op de hoogte gebracht van het moment van de materiële afgifte van hun verlengde verblijfsvergunning. De asielautoriteiten publiceren op hun website namelijk op het einde van de week een lijst met nummers van de dossiers waarin verlengde ADETs klaar zijn om op de aangegeven dag te worden opgehaald, zodat deze databank wekelijks moet worden geraadpleegd. Als de statushouder zich niet persoonlijk op de aangegeven datum aanmeldt, plannen de asielinstanties niet automatisch een nieuwe afspraak. De statushouder moet dit aanvragen. Volgens de ervaring van RSA is het opnieuw inplannen van afspraken, zelfs bij vertegenwoordiging door een advocaat, niet per e-mail of telefonisch mogelijk en is het vereist om in persoon te verschijnen bij het bevoegde regionaal asielkantoor (RAO) (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 10-13; *"Country Report: Greece. Update 2024"*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 235-239).

Bovendien bepaalt de Griekse Asielwet dat de geldigheidsduur van een ADET begint op de datum waarop de asiel diensten de ADET-beslissing hebben genomen met betrekking tot de eerste verblijfsvergunning maar dat bij verlenging van de verblijfsvergunning de geldigheidsdatum van de nieuwe ADET overeenkomt met de vervaldatum van de vorige verblijfsvergunning, en niet met de datum van daadwerkelijke afgifte van de nieuwe ADET. Dit brengt een ernstig risico met zich mee, met name voor houders van subsidiaire bescherming wier ADET één jaar geldig is, aangezien zij hun ADET kort voor het verstrijken of reeds na het verstrijken ervan ontvangen en deze onmiddellijk moeten verlengen gezien de hierboven beschreven vertragingen. In dergelijke gevallen krijgen statushouders van de asiel dienst de instructie om een nieuwe aanvraag tot verlenging van de ADET in te dienen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 16-17).

Uit het voorgaande blijkt dat een statushouder die zijn ADET wil verlengen, kan worden geconfronteerd met een veelvoud aan administratieve, technologische en taalgerelateerde hindernissen, naast lange wachtermijnen.

De beschikbare bronnen bevestigen dat lange wachttijden blijven gelden voor de behandeling van ADET-verlengingsaanvragen en dat deze in sommige gevallen meer dan zes maanden tot meer dan een jaar kunnen aanslepen (*"Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights"*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8). Volgens de informatie op de website Refugee.info Greece, bijgewerkt op 8 april 2025, komen in de verlengingsprocedure veelvuldig aanzienlijke vertragingen voor die meer dan een jaar kunnen duren. Volgens de Griekse asiel dienst zijn deze vertragingen te wijten aan een aanzienlijke administratieve werklast, aan ontbrekende informatie en fouten in de verlengingsaanvragen en de bijbehorende documenten, aan de herziening van het volledige dossier van de aanvrager, aan de noodzakelijke verificaties om te verzekeren dat er geen belemmeringen zijn voor de verlenging van de verblijfsvergunning (bijvoorbeeld wegens openbare orde en nationale veiligheid, lopende strafprocedures, enz.) en aan het feit dat verschillende andere overheden moeten worden geraadpleegd, waaronder de politie en het *"Ministry of Administrative Reconciliation"* (Refugee.info Greece *"How to renew your residence permit"* van 8 april 2025).

Volgens de informatie van de *Greek Council for Refugees* (GCR) zijn deze lange wachttijden ook te verklaren door een ernstig personeelstekort bij de bevoegde asiel dienst voor statushouders (AAU, *Asylum Unit of International Protection Beneficiaries*). In een brief van 16 februari 2024 deelde de directeur van de Griekse asiel dienst mee dat slechts 8 ambtenaren zich bogen over de behandeling van deze ADET-verlengingsaanvragen voor heel Griekenland. Volgens informatie die door de asiel diensten aan de RSA is verstrekt, waren op 11 februari 2025 slechts 13 van de 34 ambtenaren, die bij de AAU waren

aangesteld, belast met het behandelen van de ADET-verlengingsaanvragen (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 8-9).

Het geheel van deze gegevens getuigt van een zeer problematische behandelingsduur van de ADET-verlengingsaanvragen.

Bij het verstrijken van een ADET is er geen uniform bewijs van rechtmatig verblijf waarmee statushouders hun verblijfsrecht kunnen aantonen terwijl hun verlengingsaanvraag in behandeling is.

Ze ontvangen wel op aanvraag een attest van verlengingsaanvraag (*“attestation of application status”*, *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236; *“certificate of submission of an application”*, *“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Op aanvraag kunnen de statushouders ook een *“certificaat van begunstigde van de vluchtelingenstatus”* of een *“certificaat van begunstigde van subsidiaire bescherming”* verkrijgen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15). Evenwel zijn er vertragingen in de registratie van de aanvragen tot verlenging van de ADET in het Alkyoni-systeem en daardoor ook in het verkrijgen van deze attesten en certificaten. De huidige attesten van verlengingsaanvraag en de certificaten van beschermingsstatus, die drie tot zes maanden geldig kunnen zijn, worden door andere Griekse overheidsinstanties veelal niet geaccepteerd als bewijs van verblijfsrecht indien de ADET is verlopen. Andere Griekse overheidsinstanties zijn terughoudend om deze documenten te accepteren, omdat ze geen veiligheidskenmerken en een foto van de statushouders bevatten. Daardoor kunnen statushouders geen aanspraak maken op hun socio-economische rechten en hebben ze gedurende de wachtermijn, onder meer, geen toegang tot tewerkstelling of sociale voorzieningen. In de oudere certificaten van beschermingsstatus werd wel vermeld dat de betreffende statushouder zijn rechten en toegang behield tijdens de verlengingsprocedure. Deze vermelding ontbreekt echter bij de nieuwere attesten van verlengingsaanvraag.

In tegenstelling tot wat de Griekse autoriteiten aan de Europese Commissie verklaard hebben, stelt RSA vast dat de attesten en certificaten die worden uitgereikt aan statushouders terwijl ze wachten op hun ADET-verlenging hen nog steeds geen toegang geven tot de rechten en voordelen verbonden aan hun beschermingsstatus, onder meer wat betreft de toegang tot de arbeidsmarkt (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 15-16; *“Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland”*, Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken, september 2024, p. 18-19; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 236-238). Ook wordt hun toegang tot juridische vertegenwoordiging hierdoor bemoeilijkt.

Uit de beschikbare landeninformatie blijkt dan ook dat een statushouder tijdens de wachtermijn niet over Griekse documenten kan beschikken, die bij afwezigheid van een geldige ADET, hem alsnog toegang kunnen verschaffen tot zijn rechten en voordelen als statushouder.

De Duitse autoriteiten hebben samen met de Griekse autoriteiten en de IOM een project opgezet om statushouders die vanuit Duitsland terugkeren te ondersteunen in hun integratie in de Griekse samenleving. Het project, dat door de EU wordt gefinancierd, biedt statushouders bij hun terugkeer huisvesting, voedsel en sociale begeleiding aan, evenals ondersteuning bij het voorbereiden van de nodige documenten om een zo snel en soepel mogelijke integratie in Helios+ te garanderen (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36-38; *“Communication on the status of migration management in mainland Greece”*, Europese Commissie, 4 april 2025, p. 13). De Raad stelt vast dat België zulk overbruggingsprogramma voor statushouders die terugkeren naar Griekenland niet voorziet.

Uit de beschikbare informatie blijkt dat statushouders in Griekenland in principe via de internationale luchthaven van Athene naar Griekenland terugkeren vanuit andere Europese landen, hoewel er recente gevallen zijn van personen die terugkeren via de luchthaven van Thessaloniki. Bij aankomst op de luchthaven ontvangen zij geen enkele informatie of voorlichting over de stappen die zij moeten ondernemen om hun rechten in Griekenland te laten gelden, zoals informatie over hoe zij hun ADET kunnen verlengen of hoe ze toegang kunnen krijgen tot sociale rechten, huisvesting, gezondheidszorg, enz. (*“Recognised Refugees 2025. Access to documents and socio-economic rights”*, RSA/PRO ASYL, maart 2025, p. 36; *“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238, 260-261).

Verder moeten personen die onder de oude procedure, geldend onder het presidentieel decreet 114/2010, dus voor 7 juni 2013, internationale bescherming kregen, een hernieuwing van hun verblijfsvergunning vragen bij het directoraat van de Griekse vreemdelingenpolitie. Bij de hernieuwingsaanvraag moet worden aangetoond dat er nog steeds vervolging is in het land van herkomst. Een beslissing volgt gewoonlijk een jaar na de hernieuwingsaanvraag.

Volgens de ervaringen van de *Greek Council for Refugees* (GCR) werden in 2024 beslissingen over verlenging in het kader van deze procedure binnen een periode van drie tot zes maanden genomen, wat een relatieve verbetering betekent ten opzichte van voorgaande jaren, toen deze beslissingen pas na meer dan een jaar werden genomen.

Gedurende deze periode hebben statushouders geen toegang tot de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en soms gezondheidszorg waardoor ze worden blootgesteld aan ontbering en dakloosheid. In afwachting van de verlenging van de verblijfstitel wordt een attest afgegeven maar dit attest bevat geen foto, watermerk of enige andere wettelijke bepaling die toelaat dat het wordt aanvaard door andere Griekse overheidsdiensten (*“Country Report: Greece. Update 2024”*, AIDA/ECRE, september 2025, p. 238).

Uit dit alles blijkt dus dat, naast een zekere mate van zelfredzaamheid en de afwezigheid van bijzondere kwetsbaarheden, het voor een statushouder wiens ADT is vervallen ook noodzakelijk is dat deze actueel beschikt over middelen, of een netwerk of andere ondersteuning om, in afwachting van de verlenging van zijn Griekse verblijfsdocumenten – wat enige tijd kan duren – het hoofd te kunnen bieden aan de moeilijkheden waarmee hij na zijn terugkeer naar Griekenland tijdens deze wachtperiode te maken kan krijgen wat betreft de toegang tot de gezondheidszorg, de arbeidsmarkt, sociale voorzieningen en de huisvesting.

Gelet op wat voorafgaat, kan de Raad niet anders dan besluiten dat de situatie van statushouders in Griekenland en bij hun terugkeer op dit ogenblik nog steeds precair en problematisch kan zijn, wat onder meer is te wijten aan de administratieve obstakels op het vlak van onder meer toegang tot huisvesting, werkgelegenheid en socio-economische en medische hulp waarmee zij worden geconfronteerd. Uit de verstrekte informatie blijkt duidelijk dat de situatie van statushouders in Griekenland ernstig en moeilijk blijft op het vlak van huisvesting, werkgelegenheid en toegang tot de sociale en gezondheidszorgdiensten.

Aanzienlijke bureaucratische hindernissen, de behandelingsduur van de procedures voor de afgifte of verlenging van documenten die toegang geven tot fundamentele socio-economische rechten, het Griekse politieke en socio-economische klimaat, tekortkomingen bij de uitvoering van bestaande integratieprogramma's, het gebrek aan tolkdiensten in de publieke en gezondheidszorginstellingen, evenals de discriminatie bij de toegang tot verschillende sociale uitkeringen (gevisieerd in de inbreukprocedure die de Europese Commissie in januari 2023 heeft opgestart) vormen barrières die ervoor zorgen dat statushouders binnen de Griekse samenleving in (zeer) preciaire omstandigheden kunnen terechtkomen.

Gelet op de nieuwe wetgeving, onder meer inzake een AMKA, stelt de Raad een verdere evolutie vast naar een toenemende bureaucratische complexiteit in het verkrijgen van de juiste documenten die statushouders toegang geven tot de rechten en voordelen die zijn verbonden aan hun internationale beschermingsstatus in Griekenland.

De Raad herinnert er echter aan dat de tekortkomingen die hetzij structureel of fundamenteel zijn, hetzij bepaalde groepen van personen raken, *“een bijzonder hoge drempel van zwaarwegendheid (moeten) bereiken, wat afhangt van alle gegevens de zaak”* (HvJ 19 maart 2019, C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89). Deze drempel *“wordt dus niet bereikt in situaties die, ook al worden zij gekenmerkt door een grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden van de betrokken persoon, geen zeer verregaande materiële deprivatie meebrengen waardoor deze persoon in een situatie terechtkomt die zo ernstig is dat zijn toestand kan worden gelijkgesteld met een onmenselijke of vernederende behandeling”* (*ibid.*, pt. 91).

Rekening houdend met de ter beschikking gestelde informatie overweegt de Raad in de huidige stand van zaken dat er niet kan worden geconcludeerd dat (i) de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat (ii) een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is.

De voormelde landeninformatie over de situatie van statushouders in Griekenland volstaat op zich niet om zonder meer te besluiten dat de bescherming die wordt geboden aan iedereen die daar internationale bescherming heeft verkregen, niet langer effectief of voldoende zou zijn, noch dat alle statushouders bij een terugkeer naar Griekenland zullen terechtkomen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, ook al wordt de situatie daar gekenmerkt door grote onzekerheid of een sterke verslechtering van de levensomstandigheden.

Een individuele beoordeling van verzoekers concrete, persoonlijke situatie en voorliggend beschermingsverzoek blijft dus aan de orde.

Het bovenstaande neemt niet weg dat statushouders zich in of bij terugkeer naar Griekenland in een zeer precare situatie kunnen bevinden, waardoor de grootste voorzichtigheid en zorgvuldigheid zijn geboden bij de beoordeling van beschermingsverzoeken van begunstigen van internationale bescherming in Griekenland. In dit verband moet rekening worden gehouden met “*alle gegevens van de zaak*” (HvJ 19 maart 2019, gevoegde zaken C-297/17, C-318/17, C-319/17 en C-438/17, *Ibrahim e.a./ Bundesrepublik Deutschland*, pt. 89) en is het noodzakelijk om het verzoek om internationale bescherming van verzoeker op basis van zijn individuele omstandigheden te beoordelen.

In deze moet bijzondere aandacht worden besteed aan het bestaan van een eventuele kwetsbaarheid van een verzoeker, aan zijn individueel profiel en zijn vermogen om rechten te doen gelden, stappen te ondernemen en in zijn eigen basisbehoeften te voorzien.

Hierbij moet nog aan worden toegevoegd dat, wat deze individuele omstandigheden verder betreft, de recente wetwijzigingen in Griekenland een daadwerkelijke toegang voor statushouders tot hun rechten en voordelen verder blijken te bemoeilijken. In het bijzonder lijken ze voor statushouders wiens ADET is verstreken deze toegang in sommige gevallen zelfs te verhinderen.

Het komt verzoeker toe om in dit verband de nodige concrete elementen aan te reiken die van aard zijn om het vermoeden, dat hij zich op de beschermingsstatus die hem in Griekenland werd verleend en de daaruit voortvloeiende rechten kan beroepen en dat hij niet terechtkomt in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie, te weerleggen.

In dit verband benadrukt de Raad het fundamenteel belang van een persoonlijk onderhoud dat een verzoeker in staat moet stellen om alle elementen voor te leggen aan de hand waarvan zijn specifieke situatie en mate van kwetsbaarheid kunnen worden beoordeeld, alsook alle elementen die kunnen aantonen dat een terugkeer naar de lidstaat die hem reeds internationale bescherming heeft verleend, hem zou blootstellen aan een risico van behandeling die in strijd is met artikel 4 van het Handvest (HvJ 16 juli 2020, C-517/17, *Addis*, pt. 54).

6.5.1. Uit de algemene informatie die voorligt, blijkt dat verblijfsvergunningen voor personen met de vluchtelingenstatus drie jaar geldig zijn (AIDA, “*Country Report Greece. Update 2024*”, september 2025, p. 235). Hierboven werd er reeds op gewezen dat verzoekers verblijfsvergunning in Griekenland nog geldig is tot en met 3 oktober 2026.

Het verstrijken van de geldigheid van deze verblijfstitel blijkt nergens uit en wordt door verzoeker niet aangetoond. Het loutere feit dat hij niet langer over zijn fysieke verblijfsvergunning zou beschikken omdat deze gestolen werd, doet hieraan geen afbreuk (NPO, p. 8). Verzoeker bevindt zich dus niet in de situatie van statushouders wiens verblijfsvergunning reeds verstreken is. Zijn betoog met betrekking tot de moeilijkheden waarmee statushouders in Griekenland kunnen geconfronteerd worden bij het bekomen of verlengen van hun verblijfsvergunning als dusdanig, is bijgevolg niet dienstig aangezien hij reeds een verblijfsvergunning heeft bekomen en deze nog geldig is. Verzoeker maakt geenszins aannemelijk dat hij geen duplicaat van zijn verblijfsvergunning kan bekomen in Griekenland. Uit de landeninformatie blijkt weliswaar dat het bekomen van een duplicaat van de verblijfsvergunning enige tijd in beslag kan nemen, en dat hiervoor een aantal stappen moeten worden ondernomen maar er blijkt niet dat personen wiens verblijfsvergunning nog geldig is maar die niet langer over de gedrukte verblijfsvergunning beschikken daarbij in dezelfde mate met moeilijkheden worden geconfronteerd als personen die geen geldige verblijfsvergunning meer hebben wanneer zij terugkeren. Zelfs indien verzoeker niet langer in het bezit zou zijn van zijn afgedrukte verblijfsvergunning, hetgeen niet zonder meer kan worden aangenomen gezien zijn blote beweringen hieromtrent – hij verklaarde geen aangifte van de diefstal van zijn Griekse documenten te hebben gedaan omdat hij de taal niet sprak en niet wist waar hij naartoe moest gaan (NPO, p. 9) –, toont verzoeker niet aan dat hij hierdoor als dusdanig in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie dreigt terecht te komen.

Voorts blijkt uit het administratief dossier dat hij wel nog over een kopie van zijn Griekse verblijfsvergunning beschikt en dat deze nog geldig is tot oktober 2026. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt, zoals reeds aangehaald, dat de aanvraag voor verlenging van de ADET uiterlijk 30 dagen voor het verstrijken van de vergunning bij de Griekse asiendienst moet worden ingediend. Verzoeker heeft dus nog ruimschoots de tijd om dit te doen.

Zo uit de beschikbare landeninformatie blijkt dat de verlenging van de verblijfsvergunning meer dan zes maanden in beslag kan nemen, heeft verzoeker de mogelijkheid om hierop te anticiperen door onverwijld de procedure voor de aanvraag tot verlenging per email op te starten en zo de periode in afwachting van de verlenging van zijn ADET zo kort mogelijk te houden.

Uit zijn verklaringen blijkt echter dat hij nog geen stappen ondernomen heeft om een duplicaat aan te vragen van zijn ADET (NPO, p. 9). Nochtans blijkt uit de algemene informatie dat de aanvraag tot verlenging opgestart kan worden vanuit het buitenland door het versturen van een standaardformulier via e-mail naar de Griekse asielinstanties (hoewel het afhalen van de ADET zelf ter plaatse moet gebeuren). Zo wordt volgens

het laatste AIDA-rapport de aanvraag tot verlenging samen met een digitale foto van de begunstigde, via e-mail ingediend bij de Asieldienst en het besluit van deze laatste wordt via e-mail aan de aanvrager meegedeeld (AIDA, "Country Report: Greece. Update 2024", september 2025, p. 236).

In de mate dat verzoeker betoogt dat hij in afwachting van de afgifte van de vervangkaart het risico loopt om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie te belanden, kan worden verwezen naar hetgeen hierna wordt uiteengezet over verzoekers zelfredzaamheid, gebrek aan bijzondere kwetsbaarheid en middelen.

Verzoeker diende zijn verzoek om internationale bescherming in Griekenland in op 28 september 2023 en zijn ADET is geldig is tot 3 oktober 2026. Uit de beschikbare landeninformatie blijkt, zoals reeds aangehaald dat verzoekers die na 31 december 2020 in Griekenland een verzoek om internationale bescherming indienden, automatisch een AFM nummer krijgen toegewezen, waarvan de gegevens na de toekenning van internationale bescherming moeten geactualiseerd worden en dat het AFM-nummer pas na het verstrijken van de geldigheidsduur van de ADET gedeactiveerd wordt. Er kan dus worden aangenomen dat verzoeker over een geldige AFM beschikt, minstens dat hem een AFM werd toegekend die niet gedeactiveerd wordt voor 3 oktober 2026. Deze informatie spreekt de verklaringen van verzoeker, namelijk dat hij in Griekenland niet over een AFM beschikt zou hebben, tegen (NPO, p. 10).

Zoals hierboven reeds aangegeven dient na de toekenning van een beschermingsstatus in Griekenland, de statushouder de omzetting van zijn voorlopige sociale zekerheidsnummer in een AMKA aan te vragen en de AMKA laten activeren. Er kan niet blijken dat verzoeker verhinderd zou geweest zijn om de nodige stappen te zetten om een actieve AMKA te verkrijgen. Hij verklaarde hier nooit over beschikt te hebben, maar heeft geen ernstige pogingen ondernomen om dit te bekomen. Hij vroeg rond bij mensen, maar daar bleef het bij omdat hij er naar eigen zeggen niet veel interesse in had (NPO, p. 9-10). Waar verzoeker betoogt dat voor de activering van de AMKA een geldig adres en een bewijs van werk of studies nodig is, werd hierboven reeds gewezen op het feit dat een intentieverklaring van een werkgever volstaat, dat het voorleggen van een geldige ADET volstaat als bewijs van wettig verblijf en dat het bewijs van verblijf in het land onder meer kan bestaan uit een huurovereenkomst. Gelet op hetgeen hierna wordt uiteengezet in verband met verzoekers zelfredzaamheid en middelen, blijkt niet dat het voor verzoeker onmogelijk zou zijn de nodige documenten voor te leggen nodig voor de activering van de AMKA indien nodig en evenmin dat hij de periode nodig om zijn AMKA te bekomen en te activeren niet zou kunnen overbruggen zonder in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie te belanden.

6.5.2. Verder stelt de Raad vast dat verzoeker niet aannemelijk maakt dat bij hem sprake is van een bijzondere kwetsbaarheid als gevolg van actuele ernstige medische of psychologische of andere problemen die hem zouden verhinderen zijn rechten als statushouder met een verblijfsvergunning geldig tot 3 oktober 2026 en een AFM die niet voor die datum kan gedeactiveerd worden in Griekenland te doen gelden en hem zouden verhinderen de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder in afwachting van de afgifte en activering van zijn AMKA, kan worden geconfronteerd, het hoofd te bieden.

Tijdens het persoonlijk onderhoud stelt verzoeker veel mentale last en stress te ervaren voor de oorlog in Gaza. Hij verloor reeds te helft van zijn familie (NPO, p. 16). Hij verklaart echter ook dat hij hiervoor niet in behandeling is in België – hij wilde wel naar de psycholoog of dokter gaan, maar had hier geen tijd voor – en legt geen psychologische attesten neerleggen die zijn verklaringen over zijn psychologische problemen op objectieve wijze steunen (NPO, p. 20). Bijkomend kan er nog opgemerkt worden dat verzoeker tijdens zijn interview bij de DVZ geen melding maakte van enige procedurele noden (AD, DVZ, vragenlijst "bijzondere procedurele noden" DVZ). Ook wanneer hem expliciet gevraagd werd naar problemen van medische of psychologische aard, antwoordde verzoeker ontkennend en verklaarde hij geen dringende en noodzakelijke medische hulp nodig te hebben (AD, DVZ, Bijkomende vragen M-status Griekenland). Er kan niet blijken dat verzoeker met psychologische problemen kampt die zijn zelfstandig functioneren beïnvloeden.

Verzoekers algemene betoog in het verzoekschrift en in de aanvullende nota dat geen medische of psychologische hulp en bijstand beschikbaar of toegankelijk is zonder actieve AMKA doet geen afbreuk aan het gegeven dat verzoeker actueel geen ernstige medische of psychologische problemen heeft en een nog geldige verblijfsvergunning heeft. Bovendien blijkt uit bovenstaande analyse dat statushouders zonder AMKA of zonder actieve AMKA niet verstoken zijn van toegang tot gezondheidszorg, maar dat deze beperkt is tot spoedeisende hulp en medicatie (gratis of tegen een kleine vergoeding), op voorwaarde dat zij naar een openbaar ziekenhuis of medisch centrum gaan.

Wat betreft de stelling in het verzoekschrift dat Palestijnen een sociale groep met een bijzondere kwetsbaarheid zijn en zijn verwijzingen naar een rapport van Ulysse die volgens verzoeker betrekking heeft op het mentaal welzijn van Palestijnse verzoekers uit Gaza maar die niet wordt toegevoegd aan de aanvullende nota, volstaat het erop te wijzen dat dergelijke verwijzingen geen betrekking hebben op de concrete, individuele situatie van verzoeker en de internationale bescherming die hij reeds geniet in Griekenland, zoals deze hier concreet, op basis van alle voorliggende gegevens in het dossier, wordt

beoordeeld, met inbegrip van zijn voorgehouden kwetsbaarheid. Dergelijke algemene stelling is geenszins van aard aan die concrete vaststellingen en beoordeling afbreuk te doen. Zo kan worden aangenomen dat verzoeker lijdt onder de situatie in Gaza en de gevolgen daarvan voor zijn familie, toont hij evenwel actueel niet aan dat hij gebukt gaat onder dermate ernstige psychologische problemen dat hij hierdoor niet langer zijn rechten als statushouder in Griekenland kan doen gelden of zijn zelfredzaamheid dermate ondermijnen dat hij niet in staat zou zijn de moeilijkheden waarmee hij geconfronteerd kan worden als terugkerende statushouder bij het bekomen van een duplicaat van zijn nog geldige verblijfsvergunning, te overwinnen.

Er kan niet blijken dat bij verzoeker sprake is van ernstige medische of actuele psychologische problemen die zijn vermogen om zijn rechten als statushouder met een ADET die geldig is tot 3 oktober 2026 en een AFM die pas na die datum kan gedeactiveerd worden, in Griekenland te doen gelden, heden dermate verminderen dat moet worden besloten dat hij wegens een bijzondere kwetsbaarheid, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, wordt blootgesteld aan een risico op een behandeling die strijdig is met artikel 4 van het Handvest in geval van terugkeer naar dit land.

6.5.3. Verder herinnert de Raad eraan dat het aan de begunstigde van internationale bescherming toekomt om de nodige inspanningen te doen om zich te integreren in de samenleving waar hij/zij internationale bescherming heeft bekomen, door er onder meer werk en huisvesting te zoeken en de taal te leren. Er kan van verzoeker verwacht worden dat hij de nodige procedures doorloopt en geduld uitoefent vooraleer hieromtrent conclusies te trekken. Zulke inspanningen kunnen evenwel geenszins blijken uit verzoekers verklaringen en handelwijze. Uit zijn verklaringen blijkt namelijk dat hij in totaal slechts zes maanden in Griekenland is gebleven, waarvan twee maanden in een gesloten centrum en vervolgens ook nog een periode in een open centrum (NPO, p. 10). Verzoeker werd op 3 oktober 2023 erkend als vluchteling en ontving zijn verblijfsvergunning pas enkele maanden later, slechts één dag voor zijn vertrek naar België (NPO, p. 16). Hij heeft bijgevolg slechts vijf maanden als statushouder in Griekenland verbleven, waarvan slechts één dag in het bezit van de documenten die volgens de Griekse wetgeving noodzakelijk zijn om de rechten en voordelen verbonden aan zijn erkenning als vluchteling te doen gelden. Het is op basis van dit kortstondig verblijf na het verkrijgen van zijn beschermingsstatus en zijn Griekse documenten, niet mogelijk om voor verzoeker conclusies te trekken omtrent de mogelijkheden op vlak van huisvesting, werkgelegenheid, gezondheidszorg of het aanbieden van taalcursussen in Griekenland. Verzoeker verklaart enkel in het zwart gewerkt te hebben in Griekenland. Zo ging hij aan de slag in de olijvenpluk. Hij verbleef bij zijn werkgever en de eerste maand kreeg hij zijn loon uitbetaald. Daarna bleef hij echter aan het werk, maar betaalde de werkgever zijn loon niet meer uit (NPO, p. 10). Wanneer hem gevraagd wordt welke pogingen hij ondernomen heeft om ander werk te vinden, verklaarde verzoeker alles te hebben gedaan dat hij kon bedenken om werk te vinden en dat hij naar verschillende organisaties is gegaan en aan verschillende mensen naar werk heeft gevraagd (NPO, p. 13). Uit zijn verklaringen blijkt evenwel ook dat verzoeker op dat moment nog niet in het bezit was van zijn Griekse verblijfsvergunning aangezien hij de dag nadat hij deze verkregen heeft, Griekenland verlaten heeft. Verder kan ook niet blijken dat verzoeker niet in de mogelijkheid zou geweest zijn om zijn AMKA aan te vragen en te activeren, noch dat hij daar niet toe in staat zou zijn in geval van terugkeer naar Griekenland met een geldige ADET en AFM. Er kan niet blijken dat verzoeker als statushouder met een geldige verblijfsvergunning ernstige pogingen ondernomen heeft om een job te vinden onder meer door bijvoorbeeld een beroep te doen op de diensten van de Griekse overheid voor arbeidsbemiddeling, of zich te wenden tot interimkantoren om werk te vinden. Daarnaast verklaarde verzoeker ook dat het hem niet lukte om werk te vinden als gevolg van de taalbarrière (NPO, p. 13). Hij stelde dat hij veel pogingen heeft gedaan om de taal te leren door naar verschillende organisaties te gaan, maar dat ze hem daar telkens wegstuurden omdat er geen plaats was. Wanneer hem gevraagd wordt naar welke organisaties hij gegaan is om de taal te leren, spreekt hij van twee organisaties omdat hij de rest vergeten stelt te zijn (NPO, p. 14-15). Nochtans blijkt uit de landeninformatie dat het Griekse Ministerie van Migratie en Asiel verschillende integratieprogramma's met het oog op integratie van statushouders ontwierp die worden uitgevoerd door partners, zoals internationale organisaties (onder andere IOM) en NGO's en dat deze diensten onder meer taalcursussen aanbieden, cursussen gericht op de ontwikkeling van vaardigheden, en cursussen ter voorbereiding op een baan in Griekenland ("*Verslag feitenonderzoek naar statushouders in Griekenland*", september 2024, p. 42-44), maar ook dat de vraag het aanbod ruimschoots overschrijdt (AIDA, *Country Report Greece. Update 2024*, p. 263-264). Er kan niet blijken dat verzoeker omwille van de onverschilligheid van de Griekse overheid geen toegang zou hebben tot taalonderwijs. Bovendien doet het niet machtig zijn van de Griekse taal, niets af aan de mogelijkheid om werk te zoeken waarvoor geen (goede) kennis van de Griekse taal vereist is, zoals de landbouw- en bouwsector, de horeca en schoonmaak, en dit in afwachting van het verwerven van een (basis)kennis van het Grieks die de deuren opent naar andere jobs op de Griekse arbeidsmarkt.

Zoals hoger reeds werd vastgesteld, maakt verzoeker geen bijzondere kwetsbaarheid aannemelijk die zijn mogelijkheden om werk te zoeken en te vinden in Griekenland zou ondermijnen. Verder verklaart verzoeker ook dat de taalbarrière een invloed had op zijn mogelijkheid om huisvesting te vinden. Hij verklaart namelijk dat hij geen woning kon vinden omdat hij de taal niet spreekt. Daarnaast hadden andere Palestijnen hem gezegd dat hij geen woning kon huren zonder ADET (NPO, p. 15-16). Zoals reeds eerder gesteld, toont verzoeker niet aan dat hij in de onmogelijkheid was om de Griekse taal te leren. Bovendien blijkt ook dat hij,

nadat hij zijn ADET verkregen had, geen poging meer gedaan heeft om een woning te zoeken omdat hij de dag nadat hij zijn ADET ontvangen had, reeds uit Griekenland vertrokken is (NPO, p. 16). Daarnaast blijkt dat verzoeker tijdelijk onderdak had toen hij bij zijn werkgever kon verblijven en dat hij daarnaast er in slaagde om afwisselend met een verblijf op straat, in een hotel te overnachten (NPO, p. 10-11). Uit zijn verklaringen kan niet blijken dat verzoeker, die een dag nadat hij zijn ADET kreeg vertrok uit Griekenland, afdoende inspanningen heeft gedaan om in Griekenland duurzame huisvesting te bekomen. Waar verzoeker in het verzoekschrift verder aanhaalt dat er hem tijdens het persoonlijk onderhoud geen vragen gesteld werden over de omstandigheden van zijn woonsituatie in Griekenland, dient opgemerkt te worden dat verzoeker werd gevraagd naar zijn pogingen om een woning te vinden (NPO, p. 15) en dat het aan verzoeker toekomt om alle relevante elementen mee te delen. Bovendien voert verzoeker in het verzoekschrift niets concreet aan met betrekking tot deze woonomstandigheden waardoor niet ingezien kan worden hoe dit de beoordeling van zijn verzoek had kunnen beïnvloeden. Ten slotte uit verzoeker ook kritiek op de toegang tot de gezondheidszorg in Griekenland. Hij verklaarde in Griekenland eenmalig naar een ziekenhuis gegaan te zijn, maar hier niet geholpen te zijn geweest doordat hij hen niet kon verstaan als gevolg van de taalbarrière. Hierdoor is hij het ziekenhuis zelfs niet binnengegaan (NPO, p. 16-17). Hij zou vervolgens naar organisaties gegaan zijn om medische zorgen te verkrijgen, maar daar werd hij ook niet geholpen (NPO, p. 16). Opnieuw dient opgemerkt te worden dat dit alles zich voordeed alvorens hij over zijn ADET beschikte. Verder verklaarde hij enkel dat hij in het opvangcentrum meerdere keren aangaf dat hij zich mentaal niet goed voelde en enkel een pijnstillertje aangeboden kreeg (NPO, p. 17). Er dient evenwel opgemerkt te worden dat deze situatie zich voordeed alvorens er hem internationale bescherming werd verleend en niet representatief is voor de kwalificatie en beoordeling van zijn situatie als begunstigde van internationale bescherming, aan wiens status, overeenkomstig het recht van de Unie, diverse rechten en voordelen verbonden zijn.

Er kan niet blijken dat verzoeker zich als statushouder in Griekenland door de onverschilligheid van de Griekse autoriteiten, buiten zijn wil en persoonlijke keuze om in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie bevond in de zin van de hoger geciteerde rechtspraak van het Hof van Justitie.

6.5.4. Voorts dient te worden vastgesteld dat verzoeker voldoende zelfredzaam moet worden geacht om de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder wiens ADET en AFM nog geldig zijn tot 3 oktober 2026 en in Griekenland zou kunnen geconfronteerd worden het hoofd te bieden, in afwachting van de (eventuele) activering van zijn AMKA. Hierover wordt in de bestreden beslissing op goede gronden als volgt gemotiveerd: *“Het CGVS is van oordeel dat het risico om in een toestand terecht te komen die in strijd is met artikel 3 EVRM in wezen afhangt van de middelen, autonomie en zelfredzaamheid van de betrokkene om zelf diens rechten uit te oefenen en in diens levensonderhoud te (kunnen) voorzien. U bent voldoende autonoom en zelfredzaam en beschikt over voldoende middelen om bij terugkeer naar Griekenland uw plan te trekken. Dat blijkt uit het feit dat u er in slaagde in Griekenland om zelf uw ADET en paspoort te regelen (CGVS, p. 9). U kon ook uw reis naar Athene, Kreta en België zelf plannen en hiervoor de nodige financiering regelen door beroep te doen op uw familie en door zelf te werken (CGVS, p. 12; 14). U kon ook beroep doen op vrienden in Griekenland met wie u samenbleef en die met u mee naar het ziekenhuis gingen (CGVS, p. 17). Daarnaast slaagde u er in om dankzij contacten met andere Palestijnse vluchtelingen aan de slag te gaan als olijvenplukker in Athene (CGVS, p. 10). Ook dient gewezen te worden op het feit dat u er in Turkije in bent geslaagd om werk te vinden in een wasserij voor kleren en dat u in Gaza actief was als kapper (CGVS, p. 5; 7).”* Verzoeker voert geen enkel concreet verweer tegen deze beoordeling van zijn zelfredzaamheid, die steun vindt in het administratief dossier. Er kan dan ook redelijkerwijze aangenomen worden dat verzoeker voldoende zelfredzaam is om de moeilijkheden waarmee hij als terugkerende statushouder met een ADET en AFM die nog geldig zijn tot 3 oktober 2026 te overwinnen en de rechten verbonden aan zijn internationale beschermingsstatus te doen gelden.

6.5.5. Waar verzoeker verklaarde dat hij het slachtoffer werd van racisme dient te worden vastgesteld dat hij daarmee niet aantoonde dat zijn verzoek om internationale bescherming ten onrechte niet-ontvankelijk zou zijn verklaard omdat hij reeds internationale bescherming in een andere EU-lidstaat, *in casu* Griekenland geniet. Verzoeker stelt dat hij racisme ervaarde vanwege de Griekse politiek. Hij werd opgepakt omdat hij geen Ausweis had en werd ook opgepakt toen hij door dronken mensen werd aangevallen (NPO, p. 12-13 en 18). Waar uit de elementen in zijn administratief dossier zou blijken dat verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland het slachtoffer is geworden van een eenmalig incident met derden en beperkte aanvaringen met de daar aanwezige autoriteiten, moet worden opgemerkt dat deze situatie niet kan worden aangemerkt als een onmenselijke of vernederende behandeling. Hoe betreurenswaardig deze gebeurtenissen ook zijn, zet verzoeker niet uiteen waaruit kan blijken dat hij omwille van dergelijke handelingen en mogelijk racistische bejegening in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie verkeerde of riskeert terecht te komen. Griekenland is overigens helaas niet de enige EU-lidstaat waar vluchtelingen racistisch of discriminatoir kunnen worden bejegend. De vaststelling dat racisme in Griekenland voorkomt leidt niet tot het besluit dat de Griekse autoriteiten hun verdragsrechtelijke verplichtingen ten aanzien van verzoeker niet zullen nakomen en dat zij niet bij machte zouden zijn om een passende

bescherming te bieden aan betrokkenen bij situaties van discriminatie, racisme of xenofobie. Zonder de ernst van racistische incidenten op enige wijze te willen minimaliseren dient te worden vastgesteld dat verzoeker met zijn algemeen betoog niet aantoont dat zijn voorzienbare levensomstandigheden als persoon die in Griekenland internationale bescherming geniet en over een geldige ADET beschikt hem zouden blootstellen aan een ernstig risico op onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van artikel 4 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie.

6.5.6. Verzoeker verwijst in zijn aanvullende nota's nog uitvoerig naar en citeert uit algemene informatie inzake de situatie in Griekenland voor begunstigden van internationale bescherming maar deze informatie is dezelfde of ligt in dezelfde lijn als diegene waarop bovenstaande analyse is gebaseerd. Verzoekers algemeen betoog volstaat niet om te concluderen dat de levensomstandigheden van statushouders in Griekenland van die aard zijn dat elke statushouder bij terugkeer naar dat land *a priori* een reëel risico loopt om terecht te komen in een toestand van zeer verregaande materiële deprivatie waartegenover de Griekse autoriteiten onverschillig (zouden) staan en dat een meer diepgaande individuele beoordeling niet langer nodig is. Daarnaast bekritiseert hij informatie gepubliceerd door Cedoca. Als bijlage bij een aanvullende nota voegt hij in dit verband een schrijven d.d. 19 november 2025 opgesteld door een tiental afgevaardigden van Griekse organisaties die bijstand verlenen aan vluchtelingen of op dat terrein werkzaam zijn, gericht aan het CGVS, waarin gesteld wordt dat de gebruikte informatie niet (langer) correct is en dat hierdoor een verkeerd beeld gegeven wordt van de actuele situatie in Griekenland voor begunstigden van internationale bescherming. De Raad stelt evenwel vast dat noch in de bestreden beslissing, noch in de aanvullende nota's van de commissaris-generaal verwezen wordt naar dit rapport en dit heden ook niet voorligt. De bovenstaande analyse van de situatie van statushouders in Griekenland is hier evenmin op gebaseerd. Verzoekers kritiek hierop is dan ook niet dienstig.

6.5.7. Tenslotte kunnen de overige documenten die door verzoeker werden neergelegd, namelijk documenten met betrekking tot zijn leven in Gaza, geen ander licht werpen op bovenstaande analyse. Deze stukken hebben betrekking op elementen die als dusdanig niet betwist worden maar die ook niet relevant zijn voor het onderzoek naar de ontvankelijkheid van het verzoek om internationale bescherming aangezien zij geen verband houden met de voorzienbare levensomstandigheden van verzoeker in zijn hoedanigheid van statushouder in Griekenland, in geval van terugkeer naar deze lidstaat.

6.5.8. De verzoeker kan, gelet op de gedane vaststellingen, niet overtuigen dat er voor hem sprake is van buitengewone omstandigheden die ertoe kunnen leiden dat hij, buiten zijn wil en persoonlijke keuzes om, in een situatie van zeer verregaande materiële deprivatie terecht zal komen. Hij maakt niet concreet aannemelijk dat hij daadwerkelijk verhinderd was om in Griekenland in zijn elementaire levensbehoeften te voorzien of om er aanspraak te kunnen maken op bepaalde basisvoorzieningen, noch dat hij Griekenland heeft verlaten wegens een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag of een reëel risico op ernstige schade. Er zijn evenmin aanwijzingen dat de verzoeker verhinderd zou zijn om opnieuw tot het Griekse grondgebied te worden toegelaten. Verzoeker maakt zodoende niet op overtuigende wijze aannemelijk dat zijn situatie kan worden aangemerkt als een situatie van uitzonderlijke aard zoals geduid door het Europees Hof van Justitie (in voornoemde rechtspraak), noch dat hij zich niet langer onder de internationale bescherming die hem in Griekenland werd verleend, kan stellen. Verzoeker toont niet aan dat hij persoonlijk in een situatie zou belanden die kan worden beschouwd als onmenselijk of vernederend in de zin van artikel 3 van het EVRM of artikel 4 van het Handvest van de Grondrechten van de EU.

Gelet op het voorgaande, kan worden aangenomen dat de grondrechten van verzoeker als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland worden geëerbiedigd, dat hij bij machte is om zijn rechten aldaar te doen gelden en uit te oefenen en dat de aldaar aanwezige autoriteiten in staat zijn om hem, bij eventuele problemen en op zijn verzoek, een effectieve en gelijkwaardige bescherming en bijstand te bieden. Het vermoeden dat zijn grondrechten als begunstigde van internationale bescherming in Griekenland zullen worden geëerbiedigd, wordt aldus niet weerlegd.

Er worden geen feiten of elementen aangetoond die de toepassing van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet op de specifieke omstandigheden van verzoeker verhinderen. Zijn beschermingsverzoek dient dan ook op basis van die rechtsgrond niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Nu het voorliggende beschermingsverzoek op basis van artikel 57/6, § 3, eerste lid, 3° van de Vreemdelingenwet niet-ontvankelijk dient te worden verklaard omdat verzoeker zich nog (redelijkerwijs) kan beroepen op zijn beschermingsstatus in Griekenland, moet bijgevolg geen inhoudelijk onderzoek worden gevoerd naar de materiële voorwaarden voor internationale bescherming voorzien in de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

6.6. In de mate dat verzoeker in het verzoekschrift de situatie bespreekt in zijn land van herkomst, met name Gaza, wijst de Raad erop dat aangezien verzoeker reeds een internationale beschermingsstatus werd toegekend in Griekenland die als toereikend werd beoordeeld, de commissaris-generaal niet opnieuw diende te bepalen of hij nood heeft aan internationale bescherming. De beoordeling of de verzoeker een gegronde

vrees heeft voor vervolging of een reëel risico loopt op ernstige schade in zijn land van herkomst dient slechts te worden gemaakt indien het vermoeden dat de aan verzoeker toegekende bescherming in Griekenland effectief is, wordt ontkracht. Verzoeker is op dit punt in gebreke gebleven.

6.7. Met betrekking tot de aangevoerde schending van de artikelen 2 en 3 van het EVRM en artikel 4 van het Handvest, wordt erop gewezen dat uit wat voorafgaat blijkt dat verzoeker geen elementen aanbrengt waaruit kan blijken dat hij een ernstig en reëel risico loopt te worden blootgesteld aan foltering of mensonterende behandeling bij terugkeer naar Griekenland. Bovendien houdt de bestreden beslissing op zich geen verwijderingsmaatregel in.

6.8. Met betrekking tot de door verzoeker ingeroepen schending van de formele, uitdrukkelijke motiveringsplicht merkt de Raad het volgende op. De artikelen 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991, die onder meer stellen dat beslissingen met redenen omkleed moeten zijn, hebben tot doel de betrokkenen een zodanig inzicht in de motieven van de beslissingen te verschaffen, dat zij in staat zijn te weten of het zin heeft zich tegen die beslissingen te verweren met de middelen die het recht hen verschaft. Ze verplichten de overheid ertoe in de akte de juridische en feitelijke overwegingen op te nemen die aan de beslissing ten grondslag liggen en dit op een afdoende wijze. Het begrip “afdoende” impliceert dat de opgelegde motivering in rechte en in feite evenredig moet zijn aan het gewicht van de genomen beslissing. Hetzelfde geldt voor de ingeroepen schending van artikel 62 van de Vreemdelingenwet. *In casu* dient te worden vastgesteld dat de bestreden beslissing zowel in rechte als in feite gemotiveerd is. Uit het betoog van de verzoeker blijkt dat hij de deugdelijkheid van de opgegeven motieven betreft. Het doel van de uitdrukkelijke motiveringsplicht is dus bereikt. Een schending van de formele motiveringsplicht wordt niet aangetoond.

7. Uit wat voorafgaat blijkt dat er geen essentiële elementen ontbreken waardoor de Raad niet over de grond van het beroep zou kunnen oordelen. Verzoeker heeft evenmin aangetoond dat er een substantiële onregelmatigheid aan de bestreden beslissing zou kleven in de zin van artikel 39/2, § 1, 2° van de Vreemdelingenwet. De Raad ziet geen redenen om de bestreden beslissing te vernietigen en de zaak terug te zenden naar de commissaris-generaal. De overige aangevoerde schendingen kunnen hier, gelet op het voorgaande, dan ook evenmin leiden tot een vernietiging van de bestreden beslissing.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Enig artikel

Het beroep wordt verworpen.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negentien maart tweeduizend zesentwintig door:

K. POLLET, wvd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken,

A.-M. DE WEERDT, griffier.

De griffier, De voorzitter,

A.-M. DE WEERDT

K. POLLET